

دستورات سیاست مجموعه کاظمیانی از مکالم محظوظ رهبری /
DSR ۱۹۷۴

१२४७

سیویل روی کتاب: نظرات سیزدۀ انتاری از معلم مظنم رهبری

لطف علوی، سید علی‌محمد نظریات، سید کاظمی از معلمین معظم
دانشگاه تهران به صورت زندگویی خانم دوم
دوسنی و آنسنیا - رهبر جماعت اسلامی ایران ۱۳۴۰-.

卷之三

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

卷之三

MOLYBDYLUM-YANKEE

ପ୍ରକାଶକ ପାତା ।

卷之三

卷之三

卷之二

卷之三

卷之三

卷之三

卷之三

卷之三

خانه‌ی ایران

بن بی کوون اکھ آسان نہست	ز علنم او بی بہت می آید	شندنہ او ورو جاری اخloss	سزات این کھنہن عکھ کام تو زم
تو سست آن برد جنگ جانی بنت	نمی دکری کر کے پناں نہست	کسی خان کر تو مہ شہدان نہست	زمی ازو درون مل شہان نہست
نمی دکری کر کے پناں نہست	کسی خان کر تو مہ شہدان نہست	کچ باغمای بی زیباران نہست	

خانواده علم

خاندان بزرگی خامنه‌ای از سادات اصیل حسینی و از نسل پاکی امام چهارم حضرت علی بن الحسین سیدالساجدین و زین‌العابدین علی‌السلام هستند.^۱

مقام معظم رهبری از خاندان خامنه‌ای در ۲۴ تیر ۱۳۱۸ هجری شمسی برابر با ۲۸ صفر ۱۳۵۱ هجری قمری در مشهد مقدس به دنیا آمد.

پدر ایشان حاج سید جواد از مجتهدین و علمای پارسا و با تقوی روزگار ما بودند ایشان در سال ۱۳۱۳ هجری قمری در تبریز متولد شد و تحت تربیت پدری فقیه و عالم رشد کرد و بزرگ شد. در ایام جوانی بعد از اتمام دوره سطح به نجف اشرف هجرت کرد و در آنجا به قله بلند اجتہاد و فقاهت رسیده به وطن بازگشت. سالها در تبریز ماند، آنگاه به مشهد مقدس رضوی عزیمت کرد و به تدریس و تعلیم و تربیت طلاب و ارشاد مردم مشغول شد و سالهای طولانی در مسجد گوهرشاد نماز صبح و در مسجد بازار مشهد نماز مغرب و عشاء را اقامه می‌کردند.

۱. جسمی از پژوهشگران حوزه علمیه قم، گلشن ابزار جلد ۲، نشر مردوف ص. ۹۷۰

پاسداری از نهضت مشروطه تشویق و دعوت می‌کرد. سید

نگذاشتند به زادگاهش بازگردد و در تبریز پذیرای او بودند.
سید حسین خامنه‌ای هم زمان با تدریس و تربیت طلاب در
مسجد جامع تبریز به اقامه نماز جماعت نیز می‌پرداخت، از این
رو به سید حسین پیش نماز معروف گردید. سید حسین عالی
روشن بین و فقیهی اجتماعی بود و افکار بلند اجتماعی و سیاسی
داشت و از علمای طرفدار مشروطه به شمار می‌رفت و مردم را به

پدربرز گو مقام معظم رهبری آیت الله سید حسین خامنه‌ای
تبریزی فرزند سید محمد تقرشی از علمای آذربایجانی مقیم
نجف بود که در سال ۱۳۱۴ هجری قمری به تبریز بازگشت. وی
تصمیم داشت پس از بازگشت از نجف به زادگاهش خامنه
بزرگدادها شاگردانش که از علمای تبریز بودند و در نجف
محضرا او درس خوانده و از مراتب تقواییش آگاه بودند،
نگذاشتند به زادگاهش بازگردد و در تبریز پذیرای او بودند.

آبادی (میردامادی) بود.^۱

شیخ محمد خیابانی روحانی بنام و معروف، شوهر عمه مقام معظم رهبری بود و در قصبه خامنه به دنیا آمد. به علت اینکه در مسجد کریم خان در محله خیابان تبریز امامت جماعت داشت به خیابانی مشهور شده است. وی نهایتندۀ مردم تبریز در مجلس بود و بر علیه ناسیمانیهای زمان خوش قیام کرد و در تبریز شهید گردید.

سید حسین خامنه‌ای به این جوان متفکر و آگاه بسیار مستعد، عالم‌مند بود به همین دلیل دختر خوش را به ازدواج شیخ محمد خیابانی درآورد. شیخ محمد پس از ازدواج با دختر سید حسین،

سادگی و نجابت بود ایشان دختر عالم بزرگ سید هاشم نجف مادر مقام معظم رهبری زنی پارسا، مهران، صبور و الگوی دیگری عالم بزرگ سید جواد خامنه‌ای هستند.

گاه گاهی در مسجد جامع تبریز به جای پدر زنش نماز جماعت اقامه می کرد و از اینجا کم کم مشهورتر گردید.^۱

آیت الله العظیمی بروجردی، امام خمینی، شیخ مرتضی حائری بزندی و علامه طباطبائی استفاده کردند.^۲

وضعیت اقتصادی سالهای کودکی

مقام معظم رهبری از دوران کودکی خویش اینچنین می فرمایند: دوران کودکی بسیار در عسرت می گذشت، خاصه که کودکی من مصادف با ایام جنگ بود. با این که مشهد در کرانه جنگی واقع بود و همه چیز نسبت به شهرهای دیگر کشور در آن ارزان و فراوان بود، مع هذا وضع خانواده ما به طوری بود که ما حتی همیشه نمی توانستیم نان گندم بخوریم و معولاً نان جو می خوردیم، گاه نان مخلوط جو گندم و بندرت گندم. من شبهایی از کودکی را به یاد می آورم که در منزل شام نداشتم و مادر با پول خردی که بعضی از وقتها مادر بزرگم به من یا یکی از برادران و خواهرانم می داد، قدری کشمش یا شیر می خرید تا بان بخوردیم...^۳

منزل پدری من که در آن متولد شده ام (تا ۴-۵ سالگی من) یک خانه حدود ۶۰-۷۰ متری در محله ای فقر نشین از شهر مشهد بود

نفر از برادرانشان به نامهای سید هادی و سید محمد، روحا نی مقام معظم رهبری دارای سه برادر و چهار خواهر هستند که دو هستند.^۱

مقام معظم رهبری اساتید برجسته ای داشته اند. ایشان شرایع اسلام و لمعه را در محضر پدرش و مقداری را نزد مرحوم آقا میرزا مدرس بزندی و رسائل و مکاسب را در حضور مرحوم حاج شیخ هاشم قزوینی و بقیه دروس سطح و اصول را نزد پدر بزرگوارشان خواندند.

منطق و فلسفه کتاب منظمه سبزواری را ابتدا از مرحوم آیت الله میرزا جواد آقا تهرانی و بعدها نزد مرحوم شیخ رضا ای خواندند. بالاخره موفق شدند در عرض ۵ سال و نیم دوره سطح را تمام کنند. و از هیجده سالگی در مشهد درس خارج فقه و اصول را نزد مرجع بزرگ مر حوم آیت الله العظمی میلانی شروع کردند.

از سال ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۴ در حوزه علمیه قم به تحصیلات عالی در فقه و اصول و فلسفه مشغول شدند و از محضر بزرگانی چون

۱. همان، ص ۹۷۱
۲. همان، ص ۹۷۲

۱. ذرف تبلیغات اسلامی، مرجعیت آیت الله خامنه ای از دیگاه، نهاد و بزرگان، ص ۲۷
۲. همان، ص ۲۸۳

۱. مهان.

که فقط یک اطلاق داشت و یک نزدیکی تاریک و تخفه هنگامی که برای پدرم مهمان می‌آمد (و معمولاً پدر بنابر این که روحانی و محل مراجعته مردم بود، میهمان داشت) همه‌ها باید به نزدیکی می‌رفتیم تا مهمان بروند. (لذا بعد عده‌ای که به پدر ارادتی داشتند، زمین کوچکی را کثیر این منزل خریده به آن اضافه کردند و منزل ما دارای سه اطلاق شد).

از نظر لباس هم وضع همین گونه بود. مادرم از لباسهای کهنه پیغمبان برای ما چیزی درست می‌کرد که یک چیز عجیب و غریبی بود، نه لباده، نه قبا، یک چیز بلند تا زیر زانو و اغلب هم چند و صله می‌خورد. البته باید گفت که پدر هم لباسهایش را به این زودی عوض نمی‌کردند مثلاً لباده‌ای داشت که حدود چهل سال آن را پوشید.^۱

علاقه به تحصیل

معظم له، شرح امثله را نزد مادر و صرف میر و تصریف و کتاب شرایع و مقداری از شرح لمعه را نزد پدر آموختند. سپس به مدرسه سليمان خان رفته ادامه ادبیات عرب را تا مقداری از معنی در آنجا خواندند.

بعد از مدرسه سليمان خان به مدرسه علوم دینیه نواب رفته دروس سطح حوزه علمیه را در آنجا به پایان رساندند. و دروس خارج اصول و فقه را در مشهد نزد بزرگانی همچون آیت الله العظی میلانی و شیخ هاشم قزوینی تلمذ نمودند و در سال ۱۳۴۷ وارد حوزه علمیه قم شدند و در آنجا نیز در محضر

اساتیدی چون آیت الله بروجردی، امام خمینی و آیت الله حائری نیزدی شاگردی نموده و فلسفه را نزد علامه طباطبائی آموختند.^۱

۱. مهان، ص ۲۶۰

تحصیل در علوم حوزوی

نویسی کرده، دوره متوسطه را طی دو سال به صورت جهشی می‌خواند و دیپلم می‌گیرند.

تحصیل در علوم حوزوی

معظم له، شرح امثله را نزد مادر و صرف میر و تصریف و کتاب شرایع و مقداری از شرح لمعه را نزد پدر آموختند. سپس به مدرسه سليمان خان رفته ادامه ادبیات عرب را تا مقداری از معنی در آنجا خواندند.

بعد از مدرسه سليمان خان به مدرسه علوم دینیه نواب رفته دروس سطح حوزه علمیه را در آنجا به پایان رساندند. و دروس خارج اصول و فقه را در مشهد نزد بزرگانی همچون آیت الله العظی میلانی و شیخ هاشم قزوینی تلمذ نمودند و در سال ۱۳۴۷ وارد حوزه علمیه قم شدند و در آنجا نیز در محضر

مبادرات

مجاهد شجاع و خستگی نایذیر، حضرت آیت‌الله العظی خامنه‌ای سراسر زندگی پرپرکت خود را در جهاد و دفاع از حرم مقدس اسلام و انقلاب گذرانده و سختیها و ناملایمات زندگی مانع برای خدمات خالصانه او در راه اعتلای کلمه الله نبوده است.

حجت‌الاسلام و المسلمين ایزدانه سردییر مجله حوزه، درباره فعالیتهاي انقلابی معظم له در زمان طاغوت می‌گویند: «آیت‌الله خامنه‌ای به جهاد و مخالفت عليه طاغوت شهره شهرو [مشهد] بود؛ اطرافیان و مریدانشان، سید جمال را در سیماي او در دانشگاه و بین روشنفکران افتخار حوزه‌ها بود و در حوزه علمیه، بیدادگر و احیاگری غریب. وقتی به آن سالها بزمی گردم و چهره او را در ذهنم می‌آوردم گویا شیری بود در قفس؛ خشمی مقدس عليه طاغوت زمان با تمام فشارها و محدودیتهايی که ساواک مشهد بر او وارد کرد، نتوانست از جهاد بازش دارد. سخراي او منبع بود؛ ولی با ایجاد محفل درسی؛ تفسیر قرآن، نهج البلاغه و ... طلب و دانشگاهیان را با مایه‌های انقلابی و زندگی ساز اسلام آشنا می‌کرد. او کانون مبارزه در مشهد بود. بعدها تشکلهای مخفی ایجاد کرده بود، هم

تدریس

حضرت آیت‌الله العظی خامنه‌ای از سن ۲۵ سالگی در حوزه علمیه مشهد به تدریس سطوح عالیه و تفسیر مشغول بودند که در تدریج تدریس را به سمت جوانان تشنۀ معارف اسلامی در دانشگاه و عموم اقتدار مردم در جلسات عمومی کشانندند. این امر با چنان استقبالی روبرو شد که جلسات درسی ایشان از جمعیت کم نظری در سطح ایران بروخوردار شد. خود ایشان در این باره می‌فرماید:

در اواخر سال ۱۳۴۳ به مشهد برگشتم و ضمن ادامه شرکت در دروس عالی حوزه به تدریس سطوح عالی و تفسیر اشتغال یافتم. مهترین اشتغال من در این سالها (۱۳۴۴-۱۳۶۴) فعالیتهای پایه‌ای (ایدئولوژیک و سیاسی) در سطح حوزه و دانشگاه و بتدریج بعدها در سطح کلی جامعه در مشهد بود... جلسات درسی بزرگ و پرجمعیت من در تفسیر و حدیث و اندیشه اسلامی در دیگر شهرها و در تهران نیز، نظایر زیادی نداشت. ۱

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، رهبری فرزانه ازلیل کوثر، ص ۱۱۶.

در سطح عالیان بالای حوزه، هم در سطح طلاب و مدارس و هم در بازار و دانشگاه؛ حتی در ادارات و ارتش نفوذ کرده بود و اعلامیدها توسط آنها پخش می شد و تحرکات مشهد از همین تشکلها مایه می گرفت. حتی گروههای مسلحانه‌ای چون گروه «العصر» را هدایت می کرد که اعضای آن بعدها دستگیر شدند.^۱

و قایع مهم در زندگی مقام معظم رهبری

- ۱- سال ۱۳۴۱ شمسی ورود به حوزه علمیه
- ۲- سال ۱۳۴۱ ورود به حوزه علمیه قم
- ۳- سال ۱۳۴۱ ورود به عرصه مبارزه با رژیم طاغوت
- ۴- سال ۱۳۴۱ در روز تاسوعاً اولین بازداشت بدست رژیم ستم شاهی
- ۵- سال ۱۳۴۱ پانزدهم ماه مبارک رمضان بعد از سخنرانی توسط سواک در مسجد زاهدان دستگیر و به مدت ۲ ماه زندانی شدند.
- ۶- سال ۱۳۴۱ معظم له که ۲۵ سال داشتند از قم به مشهد بر می گردند.
- ۷- ۱۴ فروردین سال ۱۳۴۰ توسط سواک دستگیر و به مدت ۴ ماه زندانی شدند.
- ۸- سال ۱۳۴۱ پس از فوت آیت الله حکیم، بخارط تبلیغ راه امام و مرجمعیت، دستگیر شده و مدت چهار ماه زندانی گردیدند.
- ۹- سال ۱۳۵۰ پس از انفجار دکلهای برق هنگام برپائی جشنواری ۰۰۰۰۰۰۰ ساله ستم شاهی دستگیر و حدود دو ماه در زندان رژیم شاه زندانی شدند.
- ۱۰- در سال ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۲ معظم له در راههای تفسیر و ایدئولوژی تدریس می نمودند.
- ۱۱- سال ۱۳۵۲ برای ششمین بار دستگیر و در زندان انفرادی محبوس و شکنجه می شدند که این زندانی دو ماه به طول انجامید.
- ۱۲- سال ۱۳۵۲ معظم له به خاطر تشکیلات سیاسی که عليه رژیم به راه اندانخته بودند دستگیر و پس از زندانی شدن به ایرانشهر تبعید شدند که این تبعید تا سال ۱۳۵۳ به طول انجامید.
- ۱۳- سال ۱۳۵۸ نماینده شورای انقلاب در وزارت دفاع گردیدند.

۱۲- در خرداد ۱۳۶۱ بعد از رحلت حضرت امام خمینی از طرف مجلس خبرگان رهبری معظمه له به رهبری نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند.

دوران کودکی و نوجوانی

خانواده ما یک خانواده روحانی از دو سو بود، به همین دلیل هم بود که ما از پیشگویی ملتبس به لباس روحانی بودیم، من و برادر بزرگ آقا سید محمد از دوران دبستان عمامه سرمان بود... گاهی پدرم مثلاً می خواست به نماز بزودی به مسجد می رفت ما را صدای کرد. از پیشگویی به ما «علی آقا» می گفتند، علی و محمد نمی گفتند، علی آقا و محمد آقا می گفتند، احترامان می کردند. صدای کردند: علی آقا علی آقا! محمد آقا! ... یا پس برویم مسجد، ما هم می دوییم عمامه می گذاشتیم سرمان و عبا می پوشیدیم و با آقا می رفیم مسجد.^۱

هادر

مادرم یک خانم بسیار فهمیده با سعادت، کتاب خوان، دارای ذوق و شوق هنری، حافظ شناس، با قرآن کاملاً آشنا بود.

۱. جسمی از پژوهشگران حوزه علمی قم، گذشن اپار جلد ۲، ص ۹۷.

۱۴- ۲۷ مرداد ۱۳۵۸ معاونت وزارت دفاع را پذیرفتند.

۱۵- آذر ۱۳۵۸ از طرف امام به سپرستی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منصوب گشتند.

۱۶- ۱۴ دی ۱۳۶۹ طی حکمی از طرف امام به امامت جمعه تهران منصوب شدند.

۱۷- خرداد ۱۳۶۹ از طرف مردم تهران به نهایت گی در مجلس شورای اسلامی انتخاب شدند.

۱۸- در هم شهريور ۱۳۶۰ بعنوان دبیر کل حزب جمهوری اسلامی انتخاب گردیدند.

۱۹- ششم تیر ۱۳۶۱ در مسجد ابوزر هدف ترور منافقین قرار گرفتند و در آن انفجار به مدت ۴ روز در پیهارستان بستری شدند و از ناحیه دست راست آسیب دیدند و جانباز انقلاب اسلامی گردیدند.

۲۰- در ۱۳ مهر ۱۳۶۱ بـا بـیـش از ۹۵٪ آراء بـا رأـی

۹۹۹۶۴۸۱ نفر، رئیس جمهور ایران اسلامی شدند.

۲۱- در مرداد ۱۳۶۱ برای دو میان بار به ریاست جمهوری اسلامی ایران برآی ۷۸۳۰۲۱ نفر و با کسب ۷۶/۵۸ درصد آراء انتخاب گردیدند.

۱. مؤسسه فرهنگی نادر ولات، خاطرات و حکایتها، جلد یک، ص ۱۱، گفتوگو با نویزان

۱. همان.

ما وقتی بجهه بودیم همه می‌نشستیم و مادرم قرآن می‌خواند،
خیلی هم قرآن را شیرین و فشنگ می‌خواند، ما دورش جمع
می‌شدیم و برای ما به مناسبت، آیه‌هایی را در مورد زندگی

بیامران می‌گفت. من خودم اولین بار زندگی حضرت
موسی علیالله، زندگی حضرت ابراهیم علیالله و بعضی بیامران
دیگر را از مادرم شنیدم، قرآن که می‌خواند به اینجا که
می‌رسید بنا می‌کرد به شرح دادن.^۱

ملا مکتبی

مقام معظم رهبری از روز اوی که به مدرسه رفتند، می‌فرمایند:
روز اوی که ما را به دستان برند، روز خوبی بود؛ روز شلوغی
بود؛ بجهه‌ها بازی می‌کردند، ما هم بازی می‌کردیم اثاق ما کلاس
بسیار بزرگی بود (باز به چشم آن وقت کودکی من) و عده
بجهه‌های کلاس اول، زیاد بود. حالا که فکر می‌کنم شاید سی
نفر، چهل نفر، بجهه‌های کلاس اول بودیم؛ و روز پر شور و شوقی
بود و خاطره بدی از آن روز ندارم.

البته جسم من ضعیف بود، هیچ کسر هم نمی‌دانست، خودم هم
نمی‌دانستم؛ فقط می‌فهمیدم که چیزهایی را درست نمی‌پیسم.
بعدها چندین سال گذشت و من خودم فهمیدم که چشمهايم
ضعیف است؛ پدر و مادرم فهمیدند و برایم عنک تهیه کردند.

از جیب خود بیرون می‌آورد، به من می‌داد و می‌گفت: تو اینها

را به قرآن بمال که برکت پیدا کندا بیچاره دلش را خوش
می‌کرد به این که به این ترتیب مثلاً پوش بركت پیدا کند:
چون درآمدی نداشتند.^۱

روز اول دستان و عینکی شدن

ما وقتي بجهه بودیم همه می‌نشستیم و مادرم قرآن می‌خواند،
خیلی هم قرآن را شیرین و فشنگ می‌خواند، ما دورش جمع
می‌شدیم و برای ما به مناسبت، آیه‌هایی را در مورد زندگی

بیامران می‌گفت. من خودم اولین بار زندگی حضرت
موسی علیالله، زندگی حضرت ابراهیم علیالله و بعضی بیامران
دیگر را از مادرم شنیدم، قرآن که می‌خواند به اینجا که
می‌رسید بنا می‌کرد به شرح دادن.^۱

ملا مکتبی

مقام معظم رهبری خاطره‌ای از مکتب رفتن خود از آقای

ملا مکتبی نقل می‌کند.

من کوچکترین فرد آن مکتب بودم (شاید آن وقت، حدود پنج
سالیم بود) و چون هم خیلی کوچک بودم، هم سید و پسر عالم
بودم، این آقای ملا مکتبی صبحها من را کنار دست خویش
می‌نشاند و پول کمی، مثلاً اسکناس پنج قرانی (آن وقتها
اسکناس پنج ریالی بود) اسکناس یک تومنانی و دو تومنانی بود.

مدرسه می رفیم، البته اسباب زحمت بود که جلوی پجه‌ها، یکی با قبای بلند و لباس جور دیگر باشد. طبعاً مقداری حالت انگشت نهائی و اینها بود؛ اما ما با بازی و رفاقت و شیطنت و این طور چیزها جبران می کردیم، نهی گذاشتم که در این زمینه خیلی سخت بگذرد.^۱

تقلید هنری

مقام معظم رهبری در مورد تمرین مبهر رفتمن در دوره نوجوانی می فرماید:

در همان دوره آخر دبستان یعنی کلاس پنجم و ششم تازه مبهر آقای فلسفی را از رادیو پخش می کردند که ما از رادیو شنیده بودیم؛ من میر او را در پچگی تقلید می کردم. به همان سبکی، آن بخشهاي کتاب دیستی را با صدای بلندی و خیلی شرده، بیشتر سر هم می خواندم. معلم و پدر و مادرم خیلی خوششان می آمد؛ من را تشویق می کردند.^۲

از ده سالگی عمامه سرم بود

مقام معظم رهبری در مورد معمم شدن خود در دوران نوجوانی فرموده‌اند:

چیزی که حتی می داشم برای شما جالب است، این است که من همان وقت معمم بودم؛ یعنی در بین سنین ده و سیزده سالگی من عمامه سرم بود و قبل از این که به مدرسه رفتم، باقبا رفتم؛ قبل از آن هم همینظر؛ از اوایلی که به مدرسه رفتم، باقبا رفتم؛ منتهی تابستانها با سر بر هنره می رفتم، زمستان که می شد مادرم عمامه به سرم می پیچید.

مادرم خودش دختر روحانی بود و برادران روحانی هم داشت، عمامه پیچیدن را خوب بلد بود؛ سر ما عمامه می پیچید و به

وقتی که من ۱۳ سال داشتم عینک به چشم می زدم و این نفس کار من بود قیافه معلم را از دور نمی دیدم، تنخه سیاه را که روی آن می نوشتد، اصلاح نمی دیدم؛ و این مشکلات زیادی را در کار تحصیل من به وجود می آورد.^۱

مسئلین اعتراض می کردند و می گفتند: چرا به گرفتاری های

مردم رسیدگی نمی کنید؟
این بانوی بزرگوار بعد از رحلت پدر مقام معظم رهبری تنها
بودند، و حتی مستخدم هم نداشتند. در او اخر عمر شان با این که
مریض بودند، هیچ گونه امتیازی بر دیگران نداشتند.^۱
حاج سید حسین مردامادی (دای مقام معظم رهبری)

مسخره کودن عمامه

از کلاس دوم، سوم دبستان سر ما عمامه گذاشتند، از جمله چیزهایی که به عنوان یک عقده تا سالها در ما مانده بود این بود که پنجه ها ما را مسخره می کردند. بزرگ هم که شلد بودم تا حدودی خیال می کردیم که حالا مسخره ها تمام شد، ولی بعد دیدیم که نه، اول مسخره کردن است. با این که شهر ما مشهد بود، ... بینیل چه قدر وحشیگری می خواهد که یک آدم معمولی را که در کوچه و بازار رمی شود مسخره کنند. هیچ کس علیه هیچ کس دیگر این کار را نمی کند، اما نسبت به روحانیون، خیلی ها این حق را برای خودشان قابل بودند چون تبلیغات شده بود.^۱

مادر خوبان

مادر مقام معظم رهبری که بانوی خوش اخلاق، مهربان و در عین حال شجاع بودند در زمان ریاست جمهوری فرزندشان گاهی با بعضی از مقامات استانی و کشوری تماس می گرفتند و از وضعیت موجود ابراز نگرانی و به نحوه عملکرد بعضی از

۱. موس، آموزش و پرورش امام خمینی، آلبوم آثار افتاب ص ۲۳۳.

۲. حسنه و روایت در آئینه محمودی شام معظم رهبری، جلد اول، صفحه ۲۲ و ۲۴.

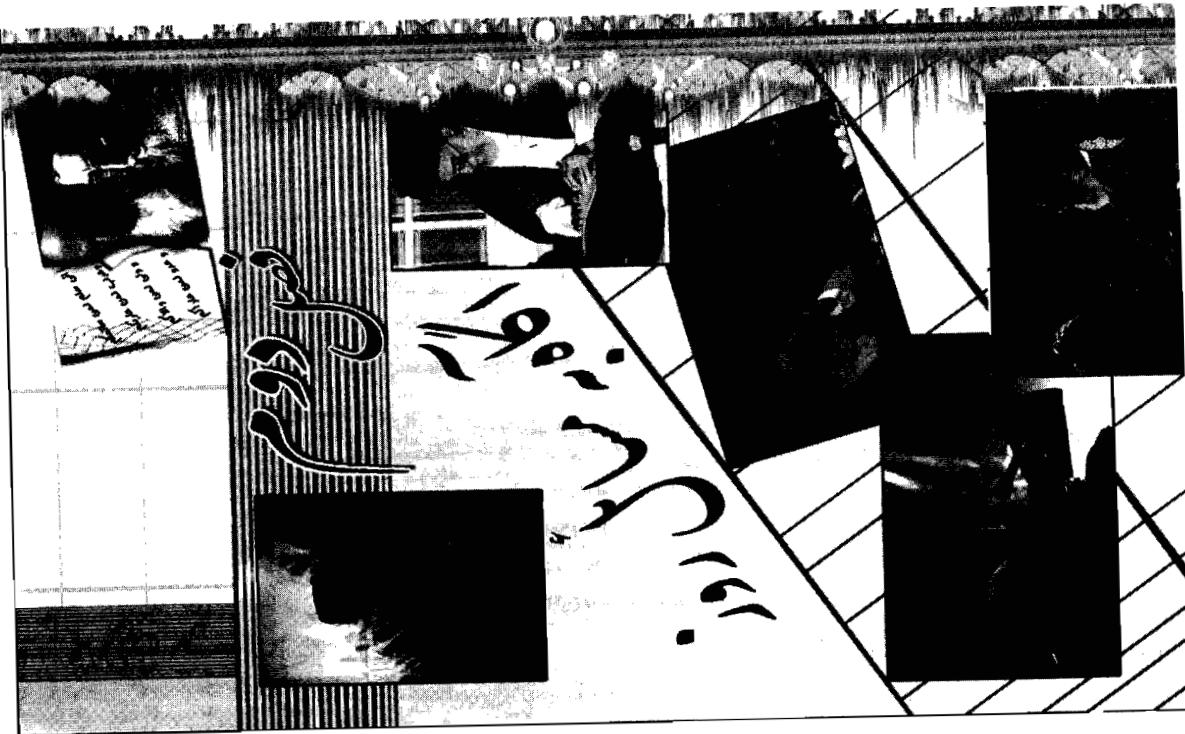
تأثیر هنر

مقام معظم رهبری در تأثیر آثار هنری می فرمایند: با رها اتفاق افتاده که از خواندن یادیدن یا شنیدن آشار ذوق و فعالیت هنری عزیزان این نسل، غالباً مربوط به همین حوزه اندیشه و هنر، تحت تأثیر قرار گرفته‌ام، به شدت منتقل شده‌ام. خیلی اوقات فیلم‌های نامه‌ای نمایشانه‌ای را شعرها... مرا به شدت متأثر کرده و از شوق اشک و بخته‌ام.^۱

مطالعه رمان

حضرت آیت الله خامنه‌ای بسیاری از کتاب‌های مفیدی را که وارد بازار می‌شود، تهیه کرده، و مطالعه و حتی تقدیم کنند. در یکی از دیدارهایی که معظم له از نمایشگاه بین المللی کتاب تهران داشتند، در برخورد با ناشرانی که رمان‌های ترجمه شده و نیا کتب تاریخی ترجمه شده را چاپ می‌نمودند، طوری سرانجام دیگر آثار ترجمه نشده مولفان خارجی را می‌گرفتند و پیامون کتب ترجمه شده از همار نظر می‌کردند، که تمامی ناشران از این همه تبعیر مقام معظم رهبری در حوزه کتاب

۱. صدری، حسن، حکایت نامه سلاط، به نقل از سخنرانی انتسابه «تالار حوزه اندیشه و هنر»، ۱۳۷۱/۰۶/۲۵

تسخیر قلب

در اولین ملاقاتی که مقام معظم رهبری با کوفی عنان داشتند؛ در آغاز مذاکرات درباره تاریخچه کشور غنا و شخصیت های بزرگ آن و موقعیت سیاسی و اجتماعی کشور غنا صحبت کردند. کوفی عنان بعد از ملاقات گفته بود:

من با این که اهل غنا هستم، درباره کشور خود به اندازه ایشان اطلاع ندارم. ایرانی ها و مسلمان ها باید افتخار کنند که چنین رهبری دارند. ای کاش ایشان دیر کل سازمان ملل بودند. همچنین بعد از جلسه، کوفی عنان به خبرنگاران گفته بود از همان ابتدای ملاقات، حضرت آیت الله خامنه‌ای قلب مرا تسخیر کردند.^۱

سیاستمدار ترین رئیس جمهور دنیا

بعد از قطعنامه ۸۹۵ سازمان ملل، از سوی کشورهای قدرتمند دنیا بر ایران فشارهای زیادی وارد می شد تا ما قطعنامه را

پذیریم.

شناسی به وجود می آمدند. طبیعی است که چنین شخصیتی نه تنها

بر تاریخ اسلام بلکه بر تاریخ جهان احاطه دارد.^۱

سوق مطالعه

مقام معظم رهبری بعلت جراحی کیسه صفراء در بیمارستان بستری بودند. توفیقی بود که به اتفاق حجت الاسلام محمد علی زم و چند نفر دیگر از دوستان نویسنده، به عیادت معظم له برویم.

در آن دیدار، حضرت آیت الله خامنه‌ای از چند کتاب رمان نام بزند که همه آنها را در زمان بستری در بیمارستان مطالعه کرده بودند. برای مان آن کتابها هم تازگی داشت. از خجالت سر خود را پایین اندخته بودیم و در عین حال، تبحیر و دقت و شرق در مطالعه مقام معظم رهبری را تحسیس می کردیم: علاوه بر

شوق مطالعه، استفاده از وقت آن هم در بیمارستان و در زمان بیماری، ستودنی و برای همه ما درسی جالب بود.^۱

۱. موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آب آبیه آثار، ص ۳۱، حجت الاسلام باده از اسایید دانشگاه

۲. هفته نامه پرتو سخن، شماره ۳۸، نقل از حجت الاسلام سید جواد هاشمی

۱. عمان، ص ۷۶ به نقل از علی مسجد بشاری (وزیر کویر).

زنلو نشسته بود و مکرر می گفتند: آقای من، مولای من، سرور آیت الله حسن زاده، اسطرابی را آوردند و درباره آن مطالبی را بیان کردند.

آیت الله حسن زاده، اسطرابی را آوردند و درباره آن مطالبی مقام معظم رهبری نیز گاهی مطالبی می فرمودند و آیت الله حسن زاده قول می کردند.

ما به دلیل نا آشنا بی به علم اسطراب متو جه نمی شدیم. از این جا معلوم شد که آقا با علوم غریبه نیز آشنا هستند.^۱

دانش نظامی

مانور ذوالفقار ارشش در جاده تهران، قم برگزار می شد، مسئول عملیات، طرح عملیات را در حالی در حضور مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا فرائت می کرد که تمامی فرماندهان عالی رتبه ارتتش و سپاه حضور داشتند، در حین فرائت و شرح عملیات، مقام معظم رهبری پیک اشکال فنی نظامی را مطرح کردند.

مسئول عملیات هر چه فکر کرد تو انت پاسخی بدهد، همراه با احترام نظامی بالا فاصله گفت: «نمی دانم قربان»

علوم غریبه

روزی که مقام معظم رهبری در منزل آیت الله حسن زاده آملی حضور بیدا کردند، آیت الله حسن زاده آملی در مقابل آقا دو

۱. طهماسبی، احمد، ششم خاطرهای، ص ۵۸

در همان ایام خاور پر زد کوئی دیر کل سازمان ملل متعدد برای رایزنی های لازم به ایران آمد. یکی از برنامه های وی، ملاقات با حضرت آیت الله خامنه‌ای بود. در آن زمان «آقا» رئیس جمهور بودند. پس از ملاقات، دکوئیار به من گفت: رئیس جمهور شما از کدام دانشگاه علوم سیاسی فارغ التحصیل شده است؟

گفتم: چطور؟

گفت: من از چند دانشگاه معتبر دنیا مدرک دکترای علوم سیاسی دارم و بیش از سی سال است که کار سیاسی می کنم و اکنون ده سال است که دیر کل سازمان ملل هستم. در این مدت کمتر شخصیت سیاسی و رئیس جمهوری هست که وی را ندیده و با او گفتگو نکرده باشم، ولی تاکنون شخصیتی سیاستمدار تر و هوشمند از رئیس جمهور شما ندیده ام.^۱

تاریخ مراجعه می کردم و در آن جلسه که جلسه پرشور و خوبی هم بود، این ماجرا را در شبهای ماه رمضان پشت سر هم بیان گفته ام و شنیده ام و خوانده ام، اما حقیقت قضیه این است که قصه اصحاب کهف را از شما (دست اندر کاران مجموعه تلویزیونی مردان آنجلس) یاد گرفتم! آن شی که شما آن صحنه بسیار زیبا و قوی و پیچیده و عالی را اجرا کردید، من فهمیدم که (... اذ قاموا فقالوا ربنا رب السموات والارض ...) یعنی چه آن شب من این را به چشم خودم دیدم. شما حقیقتاً یکی داستان قرآنی را زنده و مجسم کردید و آن را در مقابل چشم بینند گان قول دادید. این کار خیلی بزرگی است.^۱

استاد سخن

رهبر معظم در زمان ریاست جمهوری در کنگره حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام سخنرانی جامع و مفصلی ایراد کردند. آیت الله مکارم شیرازی نیز در آن نشست حضور داشتند. بعد از برگزاری کنگره که آیت الله مکارم از مشهد به قم آمدند، در

فرمانده کل قوا اشکال دوم را مطرح کرد و فرمود: «اگر در هنگام نبرد با تو جه به موقعیت عملیات یکی موقعیت اینچیختی پیش آید شما چه عکس العملی باید نشان دهید، مسئول عملیات برای باره همراه با احترام نظامی گفت: [نمی دانم قربان].»

آقا اشکال سوم را بر عملیات و طرح آن وارد نمود. این برادر ارتضی دیگر نگفت نمی دانم قربان بلکه یک احترام نظامی آرزوی دیگر نگفت نمی دانم قربان بلکه یک احترام نظامی می گذاشت، جلو آمد و دست آقا را بوسید و به چشمهاخ خود مالید و به عنوان تسليم در جایگاه فرماندهان قرار گرفت. سردار صفوي که از اطلاعات بالای نظامی مقام معظم رهبری به وجد آمده بود در آن لحظه با صدای بلند تکییر گفت و شما فرماندهان ارتش و سپاه در حالیکه تکییر می گفتد بر لبهاشان لبخند و از چشمهاشان اشک شوق می بارید.^۱

تائید سریال مودان آنجلس

ماه رمضان بود، فکر کردم برای این ماه چه مطلبی را مطرح کنم که خوب باشد. به مناسبت حال خودم گفتم که سوره کهوف را برایشان تفسیر می کنم. برای این کار، من به تفاسیر مختلف و به

۱. مؤسسه آموزش و پژوهش امام خمینی، آب آنیه آنلاین، ص ۱۰۰ جلسه دیدار با سازندگان سریال مودان آنجلس ۱۳۷۷

آورد. بعد نیز به بیان خاطرات جالبی از زندگی آیت الله لار
پرداختند و بسیار از ایشان تجلیل کردند. امام جمعه جهرم در آن
روز به من گفت: بعضی از مطالی را که آقا فرمودند: ما هم
نمی دانستیم
برای من خیلی جالب بود که مقام معظم رهبری با این دقت و
تبصر، از تاریخ و زندگی بزرگان سخن می گفتند، سخنانی که
برای یکی از نوادگان آقای آیت الله نیز تازگی داشت.^۱

سبک شادگان
مقام معظم رهبری نسبت به سبک های محلی در شعر خوانی و
مداحی، مهارت خاصی دارند، بسیاری از هنرها در وجود ایشان
جمع شده است.
در یکی از جلسه ها که شاعران در محضر ایشان بودند و شعر
می خواندند بند نیز توفیق حضور داشتم. جلسه در سوسنگرد بـا
هونیزه بود، در آن روز یکی از شاعران به آقا عرض کرد: اگر
اجازه بفرمائید من شعری به زبان محلی داشت آزادگان بخوانم.
معظم له فرمودند: بفرمائید.

جلسه درس خارج خود، در خصوص اهمیت کنگره فوق الذکر،
فرمودند: در این کنگره یکی از سخنرانان آیت الله خامنه‌ای
بودند. سخنرانی ایشان دو ساعت طول کشید، گرچه مقداری
طلانی بود، ولی هر کس که آن سخنان جامع و مفصل را
می شنید تصور می کرد که ایشان با تمام مشغله‌ای که داردند دو
ماه هیچ کاری جز تنظیم این سخنرانی نداشتند.^۱

اطلاع از زندگی بزرگان

زمان جنگ، روزی مقام معظم رهبری به پادگان امام - محل
استقرار نیروهای لشکر فجر شیراز آمده، پس از سخنرانی آقا، به
اتفاق به دفتر فرماندهی لشکر رفته؛ آقای آیت الله امام جمعه
جهنم نیز در آنجا بودند. آیت الله خامنه‌ای با او احوالپرسی کرده
و فرمود: شما چه نسبتی با آیت الله لار دارید؟ او گفت: ایشان
پدر بزرگ من است.
آقا فرمودند: آقای آیت الله لار از رجال بر جسته حوزه بود و
کارهای زیادی انجام دادند ایشان در زمان قلدربی رضاخان، از
مجاهدان بنام بود و حکومتی را در مقابل رضاخان به وجود

۱. م Hasan ص ۴۶ به نقل از سردار پاسدار جعفر اسدی

۱. شیازی، علی، پوپول از مورشید ص ۵۰، به نقل از حجت الاسلام علی اکبر صدی

وی شعری را به زبان عربی می خواند، بعد از تمام شدن شعر، آیت الله خامنه‌ای به آن شخص گفتند: این شعر شما به سبک شادگان بود، نه به زبان محلی دشت آزادگان! کسی که شعر را خوانده بود، گفت: حق با شماست! من توجه نداشتم این روش سبک محلی شادگان بود.^۱

اطلاع از تاریخ زندگی علماء
در یکی از ملاقات‌هایی که نسبتاً جلسه خصوصی بود و از هر چیزی صحبت می‌شد، نام هفت، هشت نفر از بزرگان و بعضی از علماء برده شد، نام هر عالمی را که اعضای جلسه می‌برند، ایشان تاریخ ولادت و رحلتش را می‌گفتند.^۲

در گزارش باشد ادب را علیت کرد، من می‌شنوم که فرض اگاهی هم می‌بینم که گزارشگر برای تهیه گزارش خاصی سرانجام کسی رفته اما از چیز دیگری می‌پرسد، مثلاً اگر شما راجع به اتفاق وقت دارید صحبت می‌کنید، چکار داری که ایشان چند تا پجه دارد کی زن گرفته، چند تازن گرفته، این ها چه ربطی به هم دارد. چون من خودم مستشع شما هستم و پایی من بر شما ننشستم، خون دل خورده ام، حالا به شما می‌گویم که این خون دلها را خیلی ها می‌خوردند.

انتقاد به نوع گزارشگری
مقام معظم رهبری در بازدید از صدا و سیما رهندگان ارزنده‌ای را بیان فرمودند از جمله آنها، مسئولین و گزارشگران کیست؟ مادر داماد، بعد می‌گویند خدا حافظ، نیز چه شد؟ اگاهی در برنامه های شما شعر خوانده می‌شود اما غلط خوانده می‌شود، تشریفات ازدواج پدر مردم را درآورده است، هر چه گفته می‌شود اثر نمی‌کند، این را شما به میان مردم بیاورید و آن

۱. همان، ص ۱۴۱ به نقل از سردار حاج صادق آهنگران
۲. طهماسبی، احمد، ششم خاطره‌ها، ص ۱۱۱، آیت الله مهدی کی (به نقل از خورشید در جبه)

کسانی که دنبال مهریه زیاد و جهیزیه آن چنانی هستند یکی هفته

عشقان را در بیاورید.^۱

بیت پنجم را درباره بخوانید و شاعر که آن را درباره می‌خواند ایشان نقاط ضعف و قوت آن شعر را بیان می‌دارند.^۲

بلغت در سخنرانی

قلمشنان خیلی استوار، پخته و بی عیب است و قدرت بیانشان هم که دیگر احتیاج به توضیح ندارد. از چیزهایی که بعد باید از ایشان یاد بگیریم درست نوشن و درست صحبت کردن و پرهیز از استفاده نابجا از لغات خارجی است. همان سخنرانی که ایشان در مورد حافظ کرده بودند، وقتی خواستند مجموعه مقالات را یکجا چاپ کنند، تنها کسی که در همه سخنرانیش یکی لغت خارجی به کار نبرده بود ایشان بودند.^۳

سخنرانی در بزور گذاشت اقبال لاهوری

در دوره ریاست جمهوری مقام معظم رهبری که پسر اقبال لاهوری در آن جلسه، جزء هیأت رئیسه بود و در کنار دست ایشان نشسته بود، پس از اینکه ایشان درباره اقبال سخنرانی کردن گفت: «اگر همه روسای جمهور جهان اسلام به اندازه ایشان اقبال را می‌شناخند، وضع جهان اسلام غیر از این بود که هست». این نشانه وسعت معلومات و ذوق ادبی ایشان است.^۴

نقده شعر

از دیگر ویژگیهای ایشان نقد شعر است که به آن خیلی اهمیت می‌دهند، شاعرانی که می‌آیند نزد ایشان شعر می‌خوانند، ایشان گوش می‌کنند و گاهی وقتها مثلاً می‌گویند که آن مصرع دوم

متن بوگزیده یونسکو مقام معظم رهبری سابقه طولانی در شعر و متن ادبی داشته اند و سخنرانی معظم له در مورد حافظ متن برگزیده ادبی یونسکو شناخته شد. حتی قبل از انقلاب خصوصاً از زمان ریاست

۱. عمان
۲. عمان

۱. طهماسب، احمد، ششم خاطره، به نقل از روزنامه اطلاعات، شی ۱۹۹۶، ۳۰، [مور بازدید از مدارس]
۲. طهماسب، احمد، ششم خاطره، ماص ۱۵۱، دفتر حداد عادل (به نقل از صفحه صادق ۸۷۳۱۲)

جمهوری تاکنون جلسات مشاعره و نقد شعر با اسایید فن

داشته‌اند.^۱

آشنا به سبک‌های موسیقی

در ملاقاتی که موسیقی‌دانان و خواننده‌ها با مقام معظم رهبری داشتند ایشان مفصل در مورد انواع موسیقی، ابعاد موسیقی، شکل‌ها و ریشه‌ای آواز صحبت کردند. آقای دکتر لاریجانی تعریف می‌کرد: زمانی که سخنرانی تمام شد، تمام صاحب نظرانی که حضور داشتند، حتی اشخاصی که خود، صاحب سبک می‌باشند، از اطلاعات بسیار وسیع ایشان متحیر مانده بودند.^۲

اهل مطالعه

دفتر ادبیات حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی با اینکه یکی دو سال پیشتر از تأسیس آن نگذشته بود، ۳۰ کتاب در مورد دفاع مقدس به چاپ رسانده بود. روزی بنده این ۳۰ کتاب را خدمت مقام معظم رهبری برم، معظم له تک تک آن‌ها را نگاه کی رمان مفصلی است آوردن.

کتاب ویکتور هوگو

دکتر حداد عادل: همین چند وقت پیش بود که به یکی مناسبی، من به ایشان عرض کردم که در نظر دارم اگر بشود یک چیزی در باب یک مسأله‌ای بنویسم، ایشان فرمودند «خوب است. ولی بد نیست پیش از این که کار را شروع کنید ویکتور هوگو یک کتاب دارد آن را بیندا» میپس گفتند: «این کتاب را من دارم» برخاستند از کتابخانه، کتاب «تاریخ یک جنایت» را

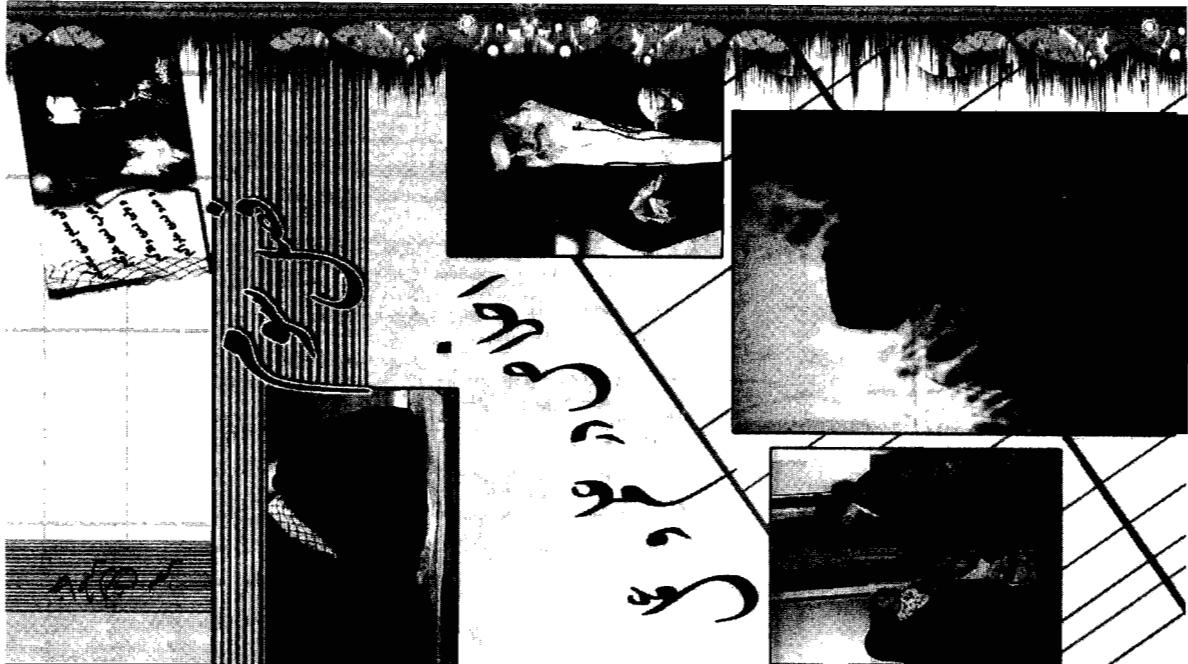
۱. عمان مردک، به نقل از صحبت‌الاسلام نم، ص ۱۶۶.
۲. طهماسبی، احمد ششم خاطره‌ها، ص ۱۷۰

ایشان به مسائل تاریخی هم بسیار علاقه‌مندند و وقتی از رجال،
مثل‌آورهای قاجار صحبت می‌شود، ایشان می‌گویند: بله در فلان
کتاب این طور درباره اش چنین و چنان نوشه شده است، این
وسعت معلومات را من به جرأت می‌گویم که در کمتر کسی
دیده‌ام.^۱

رمان پچه‌های هارواد

یکی از مسئولین فرهنگی کشور نقل می‌کرد: یک روز محضر
مقام معظم رهبری رسیدم. آقا یک کتاب رمان آوردند که نام
آن «پجه‌های هارواد» بود و هنوز نیافرودند: این را خوانده‌ای؟
عرض کردم نه! (در حالی که بنده مدیر مسئول روزنامه‌ای
می‌باشم) سپس فرمودند: این کتاب درباره فلان موضوع است.
بینین اینها چقدر زیبا در قالب رمان انقلاب روسیه را به خورد
جونها می‌دهند.^۲

۱. طهماسب، احمد، شیوه خاطره‌ها، ص ۱۶۹، به نقل از (هفته نامه صبح صادق ۱۲/۳/۸۰)
۲. طهماسب، احمد شیوه خاطره‌ها، ص ۱۷۰

پس از نماز، از ایشان پرسیدیم: شما چطور خود را کنترل کردید

و نخندیدید؟

معظم له گفتند: من اصلاً متوجه بزغاله نشدم^۱

حجت الاسلام راشد زید

توسل به امام رئوف

آقای طبی است که مشرف به حرف می‌باشد و پنجره کوچکی دارد که مقام معظم رهبری به مشهد داشتند، رفتم تا ایشان را برای شام دعوت کنم، دیدم معظم له در حال گریه و زاری است. باز دوم رفتم، باز دیدم ایشان غرق در توسل است. باز سوم رفتم، باز ایشان را در همان حال دیدم. ما و نیروهای حفاظت تصمیم گرفتیم. ایشان را از آن حال خارج کنیم، چرا که ممکن بود بعد از دو ساعت گریه و زاری برای ایشان اتفاقی بیفتند. این باز جلوتر رفتم در رازدم و عرض کردم: دوستان منتظرند تا شما تشریف بیاورید. آقا همانطور که در

مود استثنایی

در مدرسہ حجتیه با ایشان هم حجره بودم تهجیل و شب زنده داری معظم له در همان ایام جوانی یک عبادت خاصی بود. هر روز هنگام اذان صبح، ایشان جلوی در مدرسہ حجتیه با صدای بلند اذان می‌گفتند. هرگاه همراه ایشان به جمکران رفتم، معظم له را مردی استثنایی دیدم ایشان توجهات خاصی به حضرت امام زمان (عج) داشتند.

حجت الاسلام توسلی

حضور قلب در نماز
بنده نیز همراه مقام معظم رهبری در ایرانشهر تبعید بودم، تعدادی از مردم و روحاپیون از شهرهای مختلف به دیدار ما آمده بودند. وقت نماز فرا رسید، همه آمده بزرگواری نماز جماعت گشته‌اند. آیت الله خامنه‌ای به عنوان امام جماعت در جلوی نمازگزاران ایستادند و مشغول نماز شدیم.

در همین هنگام بزغاله‌ای وارد شد و در جلوی جموع، به پریلن پرداخت. همه مارا خنداند، تنها کسی که با طماقیه و آرامش نماز را به پیان برد، آقا بود.

۱. شریازی، علی، پرنوی از خودش، ص ۶۱

۲. شریازی، علی، پرنوی از خودش، ص ۷۸

ایشان می‌باشد آن را می‌خوانند و تذکر می‌دهند که این دعاها
خوانده شود. مقام معظم رهبری در طول شباهه روز، تنها ۴
ساعت می‌خوابند و بقیه اوقات را به عبادت و انعام وظایف
رهبری می‌پردازند.

در سفری که آقا به قم داشتند علیرغم حجم کار زیاد به مسجد
جمکران عزیمت نمودند و تا صبح در آن مسجد به عبادت
مشغول شدند. معظم له در تهران نیز هر شب قبل از اذان صبح تا
سپلده دم به عبادت می‌پردازند.^۱

حجت الاسلام موسوی کاشانی

نماز اول وقت در جبهه

روزی در قرارگاه لشکر حضرت امام رضا علیه السلام پشت خرمشهر
بودم، دشمن فشار زیادی بر روی آن محور می‌آورد، هوا بسیار گرم
بود، صدای اذان ظهر جان‌ها را آماده نماز کرد. مقام معظم رهبری
در قرارگاه بودند، همه مهیا گشته‌اند تا به امامت مرادشان نماز را به
جماعت برگزار نمایند. در مسجد، جا برای نماز خواندن نبود، آقا
بیرون آمدند و در هوای گرم زیلوی انداختند و مشغول نماز شدند،
بچه‌ها با علاقه خاص به معظم له اقتدار کردند، هوا به قدری گرم بود

گریه و توسل غرق بودند، بلند شدند و زیارت امین الله را شروع
کردند. بعد از زیارت و راز و نیاز عاشقانه آقا تشریف آوردند.^۱
موسوی کاشانی (از اعضاً بیت رهبری)

هفت ساعت است بیدارم

یکی از ویژگی‌های مقام معظم رهبری، شب زنده داری است. در
زمان ریاست جمهوری نیز این خصوصیت در پنهان نزدیک آقا،
حیات معظم له را نورانیت خاصی بخشیده بود. در همان دوران،
مقام معظم رهبری سفری به سوریه داشتند، در صبح یکی از
روزهای سفر، حدود ساعت ۱۰ که جلسه‌ای با رئیس جمهور

سوریه داشتند، مرحوم حافظ اسد روبه ایشان می‌کند و
می‌پرسد: دیشب که خوب خوابیدید؟^۲
مقام معظم رهبری فرمودند: من هفت ساعت است بیدارم.^۳

سردار محمد شیرازی

رهبری عابد و فرزانه

حال مقام معظم رهبری در صلوات شعبانیه دیدنی است. ایشان
در کمال متأنی و حجب و حیای خاصی که مخصوص خود

۱. مدان، ص ۷۶.
۲. هفته نامه پرتو سفین، شماره ۲۹، تاریخ ۷۸/۲/۲۸

۳. شیرازی، علی، پرنوی از خودش، ص ۱۰.

گوینده را متوجه و اصلاح کنند و اگر ممکن شود به او تذکر دهند. توفیق شما را از خداوند متعال مسئلت می نمایم.^۱
مهندس مقدم (از اعضاي بيت تهران)

جمهوران

یکی از طلاب خارجی نقل می کرد که وقتی وارد ایران شدم، وی را نداشتم و حتی از داشتن حدائق امکانات محروم بودم. بعد از مدت‌ها سعی و تلاش، چون جایی برای ماندن نداشتم از ماندن در حجره دوستان خجالت می کشیدم، مجبور شدم مدتی را در مسجد جمکران اقامت گریم. چند روزی که آن جا ماندم، به امام زمان (عج) تسلی پیدا کردم. همان شب در عالم روسا دیدم کسی به من فرمود: فردا شب مقام معظم رهبری به مسجد جمکران خواهد آمد، مشکل خودت را بنویس و تقدیم ایشان کن. من از خواب بیدار شدم، نامه‌ای نوشتم و منتظر ماندم. فردا شب در نیمه های شب دیدم مقام معظم رهبری با چند نفر وارد مسجد جمکران شدند و من با تعجب به خاطر روای صادقه، نمی دانستم چه کنم. جلوتر رقصم و نامه‌ای که در دست داشتم خدمت مقام معظم رهبری تقديم کردم و طولی نکشید وقتی که

که وقتی بیشانی خود را هنگام سجده به روی مهر می گذاشتم به علت داغی مهر، بر آن می چسبید. داغی هوا و فشار آتش دشمن هرگز مانع برگزاری نماز اول وقت و جماعت نشد. این معنای اهمیت به نماز از سوی آن دهبر فرزانه است.^۱

سردار علی شرشری

انتقاد پذیری

دختر ۱۷ ساله‌ای از تهران، بنام زنیب نامه‌ای به مقام معظم رهبری می نویسد و در آن می آورد: روز قدس، مردمی در میان خطبه ای شما باند شد، مثل اینکه نامهای داشت، ولی شما چقدر تلخ او را در انتظار هزاران نفر شکستید. مقام معظم رهبری برای دوشش شدن ذهن آن نوجوان، چنین می نویسد: دختر عزیزم از تذکر شما خرسند و مستکرم و امیدوارم خداوند همه ما را بپیشند و از خطاهای کوچک و بزرگی ما که کم هم نیستند درگذرد. من در باب آنچه شما یادآوری کرده اید، هیچ دفاعی نمی کنم. گاهی گوینده از تلخی لحن خود به قدر شنونده آگاه نمی شود، در این موارد همه باید از خداوند متعال بخواهند که

۱. هفت نامه پرنو سخن، ش ۳۰، تاریخ ۲۶/۱۲/۷۶

به مرکز جهانی رجوع کردم به من گفتند: جواب نامه شما رسید، و شما پذیرش شده اید و به این صورت مشکل بنده با عنایت مقام معظم رهبری حل شد.^۱

حجت الاسلام حسین جلالی

پذیر کل حزب الله لبنان

دستی از غیب مرا اهتمایی می کند و من در آنجا به تصمیمی عمل می کنم.^۱

بورخورد با غلوّ

یک نظر شمشیری را هدیه کرده بود تا خدمت آقا تقدیم کنم. روی شمشیر این عبارت را حک کرده بود که: تقدیم به «الجل» الخاش المتصلع الباب المهدی (اعج) السيد الحسنی الحسینی العلی الخامنہ‌ای». وقتی شمشیر خدمت ایشان تقدیم شد، تا آقا عبارت روی شمشیر را خواندند، خیلی ناراحت شدند. و با تندی فرمودند: «آخر این حرفها چیست که برای من می نویسند و مرا به این القاب خطاب می کنند؟» ایشان سپس افزودند: «اهل این حرفا نیستم. باب المهدی یعنی چه؟»^۲

آقای سید حسن نصرالله می گفت: یک دفعه به همراه شورای حزب الله لبنان محضر مقام معظم رهبری بودیم. اوج سختی و تنگی می بود و خیلی به حزب الله سخت می گذشت. کنفرانس شرم الشیخ هم صورت گرفته بود. همه توپشه ها شده بود که تنگی ما بود و خیلی به حزب الله سخت می گذشت. کنفرانس دیدار داشتیم، ایشان به ما امید داد و فرمود: شما پیروز می شوید این چیزها زیاد مهم نیست.

سپس اضافه کردند: من در اداره امور کشور، بعضی وقتها حل مسائل برایم دشوار می شود و دیگر هیچ راهی پیدا نمی شود. به دوستان و اعوان و انصار می گویم که آماده شوید به جمکران برسیم. راه قم را پیش می گیریم و راهی مسجد جمکران می شویم. بعد از راز و نیاز با آقا، من احساس می کنم همانجا

۱. طهماسب، احمد، ششم خاطرهای، ص ۸۰.
۲. کیهان ۱۱/۳/۴/شماره ۶۵۶۳، ص ۱۴.

۱. موسے آموزش و پواعظ امام خمینی، آب آئینه آثار، ص ۱۵.

دستی از غیب

۱. مهران ۲۲/۳/۷، شماره ۷۳۵۰، ص ۱۴

صف فانوایی

یکی از همسایگان رهبر عزیز ما در مشهد تعریف می‌کرد: چند سال قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بود، رهبر ما در حال مبارزه با رژیم شاه بودند. مأموران شاه، همه جا به دنبال ایشان بودند و هر لحظه امکان داشت که دستگیر شوند. یک روز که من برای خرید نان در صف ایستاده بودم ایشان هم آمدند و در این است که روز قیامت مرا شفاعت کنید. آقا بالا فاصله فرمودند: شفاعت مخصوص محمد و آل محمد است. بهترین شفاعت در این دنیا این است که شما مشی و مراثان را با اهل بیت همانگو کنید. از زی خودتان که مسلمانید، دست برندارید و از لباس دین خارج نشوید.^۱

جنت‌الاسلام موسوی کاشانی از اعضاي بيت

غذای سو باز

ما در قرارگاه عملیاتی و الفجر ۱۰ در خدمت ایشان (مقام معظم رهبری) بودیم. رئیس جمهور مملکت تشریف آورده بشه قرارگاه تاکنیکی و عملیات هم مؤقت آمیز بود. همه خوشحال بودند و می‌خواستند خوشحالی خود را از حضور ایشان اظهار کنند.

گویه بی نظیر بتو

خانم بی نظیر بتو که خدمت مقام معظم رهبری آمده بود، ما نسبت به حجاب ایشان ایراد گرفتیم و حتی چادری برایشان پیدا کردیم و ایشان چادر به سر خدمت آقا رسید. آقا از همان اول در مقام نصیحت برآمدند و فرمودند: دخترم تو فرزند اسلام

هستی، تو فرزند امیرالمؤمنین، تو فرزند اهل بیتی، تو فرزند فرآنی، تو مسلمانی، تو شیعه هستی. همینظر آقا ادامه دادند و کاری کردند که خانم بی نظیر بتو شروع به گریه و زاری کرد و در حالیکه گریه می‌کرد می‌گفت: یک خواهش دارم و آن این است که روز قیامت مرا شفاعت کنید. آقا بالا فاصله فرمودند:

این شفاعت مخصوص محمد و آل محمد است. بهترین شفاعت در این دنیا این است که شما مشی و مراثان را با اهل بیت همانگو کنید. از زی خودتان که مسلمانید، دست برندارید و از لباس دین خارج نشوید.^۱

۱. طهماسبی، احمد، ششم خاطره ها ص ۶۹.

تشریفاتی می شود. بعد هم تذکراتی دادند که در حفظ بیت
المال همت کنید.^۱

آقای شوستری

به خاطر پدر

بنده اگر در زندگی خود در هر زمینه‌ای توفیقاتی داشته ام وقتی
محاسبه می کنم، به نظرم می رسد که این توفیقات باید از کار
نیکی که من به یکی از والدینم کرده ام باشد. محروم پدرم در
سینین پیری تقریباً بیست و چند سال قبل از فوتتش (که مرد ۷۰
ساله‌ای بود) به بیماری آب چشم (که انسان را نایينا می کند)
دچار شد. بنده آن وقت در قم بودم، تدریجاً در نامه هایی که
ایشان برای ما می نوشت، این روش شد که ایشان چشم‌
درست نمی بیند.

من به شهر آمد و دیدم چشم ایشان محتاج دکتر است. قدری
به دکتر مراجعه کردیم و بعد برای تحصیل به قم برگشتم چون
من از قبل ساکن قم بودم باز ایام تعطیل شد و من مجدها به
مشهد رفتم و کمی به ایشان رسیدگی کردم و دوباره برای
تحصیلات به قم برگشتم. در سال ۱۳۴۲ بود که من ناچار شدم،

برای غذای ظهر رفته بودند و یکی مقدار بیش از آنچه بود تهیه
دیده بودند و آوردن، در آن چادری که برای آقا در نظر گرفته
بودند شش نفر بیشتر نمودیم، آقا محسن و من، آقای شمعانی،
آقای رحیم صفوی و به نظرم آقای غلامپور و همچنین آقای

جعفری هم بودند. غذا را که آوردن آفومودند: خوب فلانی،
من به شما که دارید تلاش می کنید زحمت می کشید، کار
می کنید، و بدنان نیاز به انرژی دارد. نمی گوییم چرا این غذا را
می خوردید. من قبول دارم که باید از این بیشتر را برایتان بیاورند
ولی آیا بقیه پرسنل هم از این غذاها استفاده می کنند؟!
مشترک مانندیم، تا آن که آقا فرمودند: حالا من می خورم به خاطر
این که شما دانسته باشید که من مایلم که شما به خودتان برسید
ولی هر چیز جایی و مکانی دارد و الان که شما این طور برایش
اید می گویند حالا رئیس جمهور مملکت آمده این طور برایش
نهیه دیده اند. برای ما همان غذای سرباز را بیاورید که بینند که
من چه دارم می خورم، من که رئیس جمهور هستم و آمدم این
جا با آنها هیچ نفاوتی ندارم. چون اگر این طور نباشد حضور ما

^۱ مجله پاسدار اسلام، شماره ۱۵۱ شهریور ۱۳۷۳، ص ۱۸.

خدا معامله کند به خاطر خدا پدر را به مشهد می‌برم و پهلوپیش

من یک ثامل کردم دید عجب حرفی است انسان می‌تواند با

مشهد بمان، خدا دنیا و آخرت تو را از قم به مشهد منتقل کند.

پدر بروم و در مشهد بمانم، یک تأمل مختصری کرد و گفت:

شما یا یک کاری بکن و برای خدا از قم دست بکش و برو در

آخرتم را در قم می‌بینم، من باید از دنیا و آخرتم بگذرم که با پرسیدم.

از آن خانم هم سوال کردم که آیا شما با آیت الله خامنه‌ای نسبتی دارید؟ گفت: بله اما شما به کسی نگویید، من همسر ایشان هستم.

پوشکت عمومی

یک روز در جماران مخبر رفتم و خاطراتی را از زندگی مقام معظم رهبری بیان کردم. بعد از سخنرانی، پوشکت به من مراجعه کرد و گفت: بگذار من هم یک خاطره برای تو بگویم. روزی در مطب نشسته بودم. یک خانم به همراه فرزندش به من مراجعه کردند. پس از معاشه قیافه فرزند، سرا به فکر فزور برد، چون به مقام معظم رهبری شباهت داشت. نام و فامیلش را

می‌مانم، خدای متعال هم اگر اراده کرد می‌تواند دنیا و آخرت مرا از قم به مشهد بیاورد.

اگر بنده توفیقی در زندگی داشتم اعتقاد این است که ناشی از همان بری است که به پدر و مادرم انجام داده ام.^۱

مقام معظم رهبری

راه می‌بردم، لذا برای من غصه درست شده بود، اگر پدرم را ها می‌کردم و به قم می‌آمدم ایشان مجبور بود گوشی در خانه بنشیند... از طرف دیگر اگر می‌خواستم ایشان را همراهی کنم و

ایشان را به تهران بیاورم. در آن زمان باید دستشان را می‌گرفتم و

نگاهش که به من افتاد، نمازش را طول داد، من به کناری رفتم
تانا ماز خود را تمام کرد. پس از نماز نزد او آمدم و در کنارش
نشستم^۱

آیت الله مشکینی

رهبر بو گزیده

یکی دو ماه پس از انتخاب آیت الله خامنه‌ای به رهبری، بنده به
دیدار ایشان رفتم. قبل از شروع جلسه کاری به معظم له گفتم:
چطور شد که چین و وضعی پیش آمد؟ می خواستم قدری داستان
رهبری را از زبان خود ایشان بشنوم.
مقام معظم رهبری فرمود: فلانی آن روزی که مجلس خبرگان
درباره جاسشی حضرت امام جعفر بحث می کرد، من هیچ فکری
نسبت به خودم نداشتم و اصلاً تصور نمی کردم که خبرگان چین
تصمیمی بگیرند^۲.

نیمه اول اجلاس (صیبح تا ظهر) به من این طور فهماند که ممکن
است اسم بنده مطرح شود. ظهر به منزل آمدم، دور گشت نماز
و می گفت: به أعلى حضرت همایونی جشارت کرده ای.

۱. شیرازی، علی، برتوی از خورشید، ص ۱۰۵
۲. همان

تعجب و وجودم را گرفته بود. به خانم مقام معظم رهبری گفتم:
مگر شما پژوهشک خصوصی ندارید؟ ایشان گفت: خیر، آقا اجازه
در نوتهاي بیمارستان به پژوهشک مراجعه کنید.

من این خاطره را از زبان آن پژوهشک در جماران شنیدم. تمام
مشخصات وی نیز نزد من موجود است، اما با این حال بیشتر
تحقیق کردم و از آیت الله مصباح یزدی (حفظه الله) هم پرسیدم،
ایشان هم موضوع را تأیید فرمودند.
این شیوه زندگی آیت الله خامنه‌ای است و همین عظمت است
که مرا عاشق معظم له نموده است.^۱

نهایت حلم

مقام معظم رهبری به بنده فرمودند: بعد از انقلاب، برای بازدید
به زندان اوین رفتم، نگاهم به فردی افتاد که مشغول خواندن
نمایز بود. وی را شناختم، او همان کسی بود که در زمان طاغوت
مرا شکنجه می کرد، و ریشم را می گرفت سرم را به دیوار می زد
و می گفت: به أعلى حضرت همایونی جشارت کرده ای.

۱. قطبی، هادی، در سایه خورشید، ص ۳۶ به نقل از حجت الاسلام احمدی

خواستم و با حالت استغاثه و ناله و زاری، از خداوند درخواست

کردم که این مسئولیت را روی دوش من قرار ندهاد! من کمتر به باد دارم که برای تفاضلای چنین استغاثه و تضرعی به درگاه خداوند کرده باشم. به شدت و با تمام وجود از خدا

می خواستم که باز این مسئولیت روی دوش من قرار نگیرد.

در عصر آن روز مجلس خبرگان اصلابه نظر من و قبول یا عدم قبول من کاری نداشت. کار با آن کیفیت انجام شد. گرچه من از صمیم قلب، داوطلب این کار نبودم، لیکن وقتی دیدم که این مسئولیت، شرعاً و قانوناً برش من قرار می گرفت، تصمیم گرفتم به تمام و کمال به این وظیفه عمل کنم. این روش نشان از عدم دنیاگرایی و قدرت طلبی آقا دارد. اما بجزون پای وظیفه پیش می آید، ایشان تسلیم عمل به وظیفه است.^۱

دکتر غلام علی حداد عادل

غنائم حلبچه

آقا در مخصوص حفظ حقوق مردم و تعدی نکردن به حریم دیگران خیلی حساسند. بعد از بمبان شیمیایی حلبچه، شهر از مردم خالی شد. اموال زیادی از مردم داخل شهر بود و دامها و احشام زیادی از مردم به جا مانده بود. وقتی از ایشان به عنوان رئیس جمهور و رئیس شورای عالی دفاع استعلام شد، موکداً فرمودند: هیچ کس حق ندارد از اموال مردم شهر حلبچه چیزی بردارد، فقط آن چه متعلق به ارتش عراق است، به عنوان غنیمت چنگی، اشکال ندارد.^۲

سردار علی فضلی

شکایتی از این آقادارم

یک نفر که قبل از انقلاب اسلامی میانه خوبی با مقام معظم رهبری نداشت، پس از پیروزی انقلاب اسلامی هم در نامهای به ایشان، توهین کرده بود. آن شخص بعد دستگیر شد و قاضی

۱. صدری، حسن، حکایت نامه سلاطه ص ۱۱۶ به نقل از [سیاسی دیری، معاویت آموزش و تربیت انسانی نهضت]

۲. قطبی، هادی، در سایه خودشید، ص ۵۶

کره، استقبال مردم، سخنرانی‌ها و مذاکرات سفر برای حضرت

امام خمینی جالب بود به حدی که معظم له با دیدن تصاویر
تلوزیونی فرموده بودند: «الحق ایشان شایستگی رهبری را
دارند».^۱

سید احمد خمینی

اجتہاد در رهبری

من مدتها قبل از برکناری قائم مقام رهبری شخصاً از محضراً امام
دربار رهبری پرسیلهم و ایشان از آیت الله خامنه‌ای نام بودند و
پرسیلهم که آیا شرط مرجعیت و اعلمیت در رهبری لازم نیست
و ایشان نفی کردند و از مراتب علمی ایشان پرسیلهم و صریحاً
فرمودند: «ایشان اجتهادی که برای رهبری لازم است را دارد».^۲
زهرا مصطفوی دختر گرامی امام خمینی

قا آخرين ثانيه عمر

دکتر عارفی می‌گوید: «یادم هست وقتی حضرت آیت الله
خامنه‌ای به عنوان رهبر انقلاب انتخاب شدند، حاج احمد آقا با

۱. جان از نگاه جانان، عبدالرحیم موقیع، ص ۱۱ [به نقل از صحنه نور جلد ۱۷ ص ۱۷۰ تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶]
۲. موسوی منشی انقلاب اسلامی، صحنه نور، جلد ۱۵، صفحه ۱۷۹، تاریخ ۱۳۸۷/۱۰/۶

متعهد و خدمتگزار اسلام

شما اگر گمان بکنید که در تمام دنیا رئیس جمهورها و سلطنتی
و امثال اینها یک نفر را مثل آقای خامنه‌ای پیدا بکنید که متعهد
به اسلام باشد و خدمتگزار و بنای قلی اش بر این باشد که به
این ملت خدمت کنند، پیدا نمی‌کنید.^۱

امام خمینی جهله

متفسر و دانشناس

اینجانب به پیروی از ملت عظیم الشأن و با اطلاع از مقام و
مرتبت متفسر و دانشناس محترم جناب حجت‌الاسلام آقای سید
علی خامنه‌ای «ایده الله تعالیٰ رأی ملت را تنفس و ایشان را به
سمت ریاست جمهوری اسلامی ایران منصب نمودم».^۲
امام خمینی جهله

شاپیشه مقام رهبری

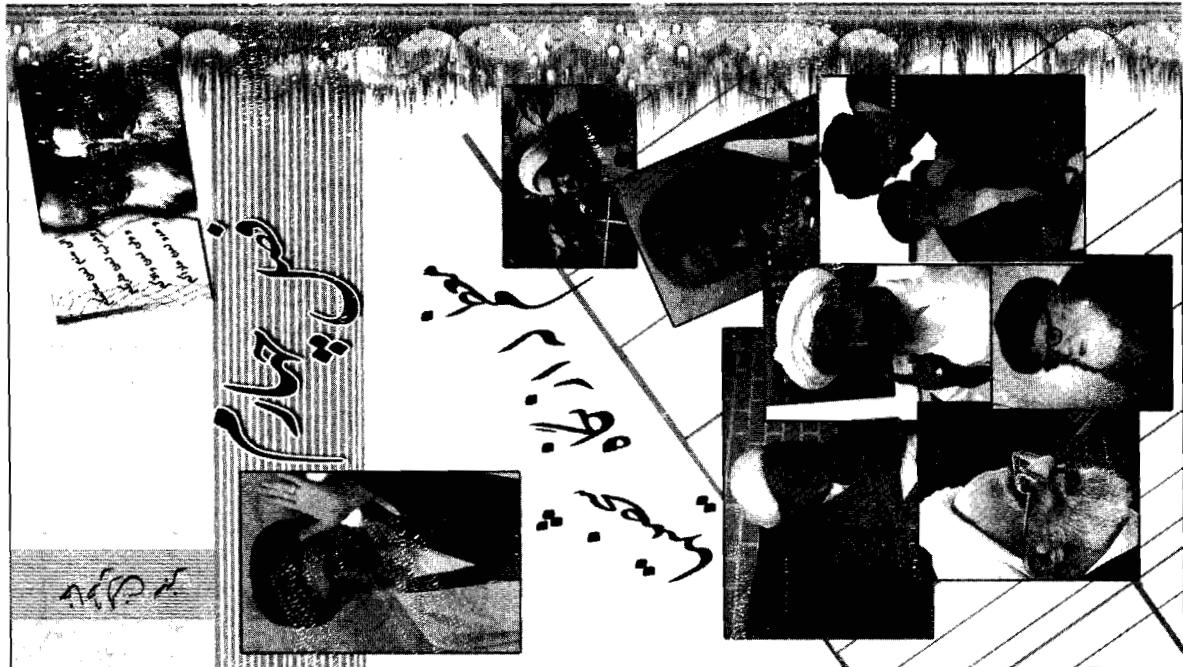
وقتی که آیت الله خامنه‌ای در سفر کره شمالی بودند، امام
گزارش‌های آن سفر را از تلویزیون می‌دیدند. دیدار ایشان از

۱. جان از نگاه جانان، عبدالرحیم موقیع، ص ۱۱ [به نقل از صحنه نور جلد ۱۷ ص ۱۷۰ تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶]
۲. موسوی منشی انقلاب اسلامی، صحنه نور، جلد ۱۵، صفحه ۱۷۹، تاریخ ۱۳۸۷/۱۰/۶

امان، ص ۹، آبه نقل از یادگار، ۱۳۷۲/۸/۲۱]

ایشان رو بوسی کردند و خیلی خاضعانه گفتند: من مطیع او امر

شما هستم چون شما ولی امر و ولی فقیه هستید. شاهد بودم که حاج احمد آقا از تریبون حرم با قاطعیت گفت: ما حجت الاسلام محمد علی انصاری در خاطره‌ای می‌گوییم: بکبار در مقابل آنها بی که می‌خواهند در مقابل رهبر باستاند می‌ایستیم و دفاع می‌کنیم. ایشان دهها بار توی مائین به من گفت: آقای انصاری من حساب را با خدا صاف کرده‌ام من متوجه شده‌ام تا آخرین لحظه و تا آخرین دققه و تا آخرین ثانیه عمرم از رهبری، مثل یک سرباز دفاع کنم.^۱

مجتهد مسلم

حج سید احمد خمینی خطاب به مقام معظم رهبری می‌گوید: حضرت امام بارها از جناب عالی بعنوان مجتهدی مسلم و پیشوای فرد برای رهبری نام برند.^۱

این پرسش که: چه چیز باعث شد در آن اجلاس رسمی، در برابر رهبر انقلاب خم شوید و دست ایشان را بوسید. گفت: من این کار را عمدتاً و البته با کمال اخلاص انجام دادم. علت این بود که امسال رسانه های جهانی مرا مردم سال نامیده و در کشورهای عربی نیز عنوان موفق ترین رهبر جهان عرب را به من اختصاص داده اند. من از این القاب و عنوانین خشنود نشدم، ولی در این جلسه مهم که سران نهضت های اسلامی و شخصیتهاي سیاسی کشورهای اسلامی حضور داشتند و صحنه ها مستقیماً توسط تلویزیون در جهان پخش می شد، این کار را انجام دادم تا بهمه کسانی که مرامی شناسند بگویم: من سریاز رهبر انقلاب هستم.^۱

دیدگاه کوفی عنان
من این پرسش که: چه چیز باعث شد در آن اجلاس رسمی، در برابر رهبر انقلاب خم شوید و دست ایشان را بوسید. گفت: من این کار را عمدتاً و البته با کمال اخلاص انجام دادم. علت این بود که امسال رسانه های جهانی مرا مردم سال نامیده و در کشورهای عربی نیز عنوان موفق ترین رهبر جهان عرب را به من اختصاص داده اند. من از این القاب و عنوانین خشنود نشدم، ولی در این جلسه مهم که سران نهضت های اسلامی و شخصیتهاي سیاسی کشورهای اسلامی حضور داشتند و صحنه ها مستقیماً توسط تلویزیون در جهان پخش می شد، این کار را انجام دادم تا بهمه کسانی که مرامی شناسند بگویم: من سریاز رهبر انقلاب هستم.^۱

دیدگاه کوفی عنان

در یکی از دیدارهای کوفی عنان (دیر کل سازمان ملل متحده) با مقام معظم رهبری، نامبرده به هنگام ترک تهران در فرودگاه مهرآباد طی گفتگویی، نکاتی را درباره دیدار خود با معظم له بیان داشت. وی گفت: من با شخصیتهاي مختلفی از جمله ژاک

هنگامی که او لین جلسه کنفرانس حمایت از انتفاضه، در اردیبهشت ماه ۱۳۸۰ با بیانات مهم مقام معظم رهبری در تهران افساح شد و زمانی که معظم له در حال عبور از سالان کنفرانس بودند، حجت الاسلام سید حسن نصرالله، دیر کل حزب الله لبنان از جا برخاست و خود را به رهبر انقلاب رساند و دست ایشان را بوسید. بدنبال او دکتر رمضان عبدالله دیر کل جهاد اسلامی فلسطین نیز چنین کرد و سپس، خالد مشعل، رئیس دفتر سیاسی حماس و افراد دیگری از حضار، به آنها پیوستند و هر یک به نحوی به رهبر انقلاب، ابراز ارادت کرده و از ایشان قدردانی نمودند. سید حسن نصرالله، پس از این واقعه و در مقابل

۱. عمرنیا عاشورا، سال سوم، شماره ۶، مرداد ۱۳۷۵

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، نسل کوثر اهل نقل از روزنامه رسالت ۱۳۷۶

فقاہت معظم له جای هیچ گونه تردید نیست. این جانب با توجه به سابقه آشناei دیرین با ایشان و اطلاع از مراتب تحصیلی اذعان به اجتہاد بنحو اطلاق وی دارم به علاوه اشاره و بلکه تصریح امام عظیم الشأن تئیں در موارد متعدد به صلاحیت و شایستگی رهبری ایشان دلیل عمدہ بر مقام اجتہاد معظم له می باشد.^۱

دیدگاه آیت الله اراکی

انتخاب شایسته حضرت عالی به مقام رهبری جمهوری اسلامی ایران، مایه دلگرمی و امیدواری ملت قهرمان ایران است.^۲

دیدگاه آیت الله صانعی

اجتہاد حضرت آیت الله خامنه‌ای ثبوتاً و نیاز به نظر دادن نداشته و ندارد و نه تنها مجتهد مسلم می باشد بلکه فقیه جامع الشرایط واجب الاتّابع است. امید آن که سایه اش بر سر مسلمین مستدام.^۳

شیراک، گورپاچف و هاموت کهل دیدار داشته‌ام، که تحت تأثیر آنها قرار گرفته‌ام؛ ولی در ملاقات با ایشان (آیت الله العظمی خامنه‌ای) احساس کردم هنوز کسی را مثل ایشان ندیده‌ام. شخصیت معنوی ایشان خیلی مرأگرفت و تحت تأثیر قرار داد. پیش خود فکر کرم، چرا شخصیتی مثل من باید دیر کل سازمان ممل متحده باشد.

و در ادامه افزوده است: پس از این دیدار، تمام شخصیت‌هایی که مرأجنب کرده بودند، همه را به فراموشی سپردم. کوفی عنان در ادامه با اشاره به اینکه همیشه معتقد بودم شخصیتها معنوی و عرفانی از مسائل سیاسی اطلاعاتی ندارند، اظهار داشت: در دیدار اخیرم، ایشان را در اوج قداست شخصیت سیاسی دیدم، به نحوی که آنچه از سیاسیون بزرگ در ذهنم بود، همه را پاک کرد.^۱

دیدگاه آیت الله فاضل لنکرانی

در مورد مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای (دامت برکاته) اشعار می دارد که در مقام شامخ علمی و اجتہاد و

۱. صاری، حسن، حکایت نامه ملalte، ص ۲۲۵، ۱۴۱۱

۲. روزنامه جمهوری اسلامی، ۲۹۰۶۲۰۸، ص ۱۱، شماره ۱۱۱۱

۳. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، نسل کفر، ۱۱۱، ۱۴۱۱

از علوم مختلف اسلامی راهراه با ذوق و گرایش‌های هنری اصلی؛ اعتماد به نفس راهراه با توکل بر خدای متعال؛ تلاش و جدیت و نظم و برنامه ریزی را توانم با توصل به ولی عصر (عج) و ائمه اطهار و دریک کلمه همه شرایط و مزایای مدیریت را با روح عبادت و بندگی و اخلاص جمع می‌کند.^۱

مایه دلخوشنی عارفان

درینکی از سفرهای که مقام معظم رهبری به قسم تشریف آوردن، صبح روزی بود که یکی از دوستان بزرگوار، به منزل آمد و فرمود: آقا به منزل آقای بهاء الدینی می‌آیند، بیا برویم. به اتفاق ایشان به منزل آقا رفته، وارد اطاق شدیم. مقام معظم رهبری اظهار لطف و محبت فرمود، نشستیم. آقای بهاء الدینی نشسته بود و آقایانی در خدمت آقا بودند. حقیر خدمت مقام معظم رهبری عرض کرد: آقا اگر بعضی بعد از نشست مجلس خبرگان، از رهبری حضرت عالی خبر دادند، ما سه سوال قبل از فوت امام جلاله، رهبری شما را در سر می‌پروردانیم.

فرمودند: چطور؟

دیدگاه آیت الله مومن

همگام رأی گیری در مجلس خبرگان برای رهبری حضور آیت الله خامنه‌ای دامت برکاته، اجتهد معظم له با قیام پیشه شرعیه نزد این جانب ثابت بود ولی بعداً بواسطه حضور در جلسات مباحثه فقه شخصاً به اجتهاد ایشان پس بردم و اکنون شهادت می‌دهم که معظم له معتبره‌ی عادل و جامع الشرائط است.^۱

دیدگاه آیت الله مصباح نوذری

من اگر بخواهم درباره شخص ایشان و وزیر گیهانی که خدای تعالی به ایشان عطا فرموده و امیازاتی که به ایشان لطف کرده صحبت کنم، حقش را نمی‌توانم ادا کنم، ولی در چند جمله کوتاه عرض بکنم که ایشان فقاهت را توانم با تقوی، تیز هوشی و فراست را توانم با بردازی و سعه صدر، مدیریت را همراه با تعبد و پاییندی به اصول و مبادی اسلامی؛ فکر روشن و ثاقب و درخشان را با دور اندازی و تشخیص مصالح دراز مدت امت اسلامی؛ حزم و احتیاط را توانم با شجاعت و شهامت بهره مندی

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سیاه، نسل کوثر، ص ۱۱۸

۱. صدری، حسن، حکایت نامه سلاط، ۱۴۲۵، ۱۱ محرم ۱۴۱۱

تابش خورشید

در یکی از سفرهای مقام معظم رهبری به قم، معظم له به منزل عارف بزرگ آیت الله بهاء الدینی تشریف برداشت و با ایشان دیدار کردند.

روز بعد بنده به اتفاق یکی از دوستان به محضر آن عارف پاک رسیدیم و از ایشان پرسیدیم: آیا دیروز مقام معظم رهبری به اینجا آمدده بودند؟

حضرت آیت الله بهاء الدینی در پاس فرمودند: بله! چند دقیقه خورشید اینجا تایید و رفت. او چون خورشید دارای خیر و برکات است.^۱

حجت الاسلام حسین جباری کاشانی

دیدگاه علامه حسن زاده آملی

به مناسب برگزاری کنگره بین المللی حضرت زهرالپیغمبران، آیت الله حسن زاده آملی صحیفه نور خود را تقدیم رهبر انقلاب می کند و در نامه ای به محضر مقام معظم رهبری می نویسد:

این صحیفه نور موسوم به «قصص حکیمه فی کلمة فاطمۃ» به مناسب تأسیس نخستین کنگره تجلیل و تکریم از عصمه الله

عرض کرد: به واسطه فرموده این مرد و اشاره به آیت الله بهاء الدینی کرد و در توضیح آن گفت: در سه جمعه پیاپی که بنده در منزل در محضر شان بودم این مطلب را فرمودند روزی ابتدا به ساکن فرمودند: فلانی! قضیه قائم مقامی سرنمی گیرد. کسی که ما دلخوش به او هستیم آقای خامنه‌ای است بنده هم عرض کردم: به آقا و رفقم برای اینکه چای خدمت آقا بیاورم، فرموده ایشان را یادداشت کردم.

جمعه بعدی دوباره فرمودند: همینطور که به شما گفتیم اینها می خواهند کاری کنند اما موفق نمی شوند. دلخوشی ما به آقای خامنه‌ای است. هفته سوم باز به همین مضامین درباره آینده مطلبی فرمودند. من نگاهی به چشم های آقا کردم، آقا فرمودند چه باید کرد؟ شما تعجب میکنی اما دید ما این است.

چون سخن به اینجا رسید آقایانی که در خدمت آقا بودند خوشحال شدند و تبسم کردند. مقام معظم رهبری نگاهی به آیت الله بهاء الدینی کرد، ایشان به طور عادی گفته های حقیر را می شنید و سر مبارک در پیش داشت.^۱

حجت الاسلام حسین جباری کاشانی

۱. جباری کاشانی، حسین، سیری در آفاق ، ص ۳۷۵

فائل بودم برای شما قائل هستم، و هر مسئله‌ای که در این کشور دیدم به شخص شما می‌گویم اگر حل شد که شد اگر حل نشد بهیج کس نسی گوییم که این را تضعیف شما می‌دانم و تضعیف نمودن شما را حرام می‌دانم.^۱

حجت‌الاسلام ذوالور

دیدگاه شهید مطهری

بکی از اسناد ساواک که ارتباط مقام معظم رهبری را با نسل جوان مورد تأکید قرار می‌دهد سند شماره ۳۰۰۳۹ به تاریخ ۱۱/۳/۶ است که می‌نویسد: مطهوری از این که نماز جماعت سید علی خامنه‌ای در مشهد توسط سواک تعطیل شده ابراز ناراحتی کرده و گفته است: سید علی خامنه‌ای از نمونه‌های ارزشداری است که برای آینده موجب امیدواری است و در این مدت کوتاه در مشهد کارهای پرسنلی انجام داده که بکی از آنها جمع کردن جوانان و روشنکران حوزه و دانشگاه است.^۲

الکبری و شریعه شجرة القین و احسن منازل القرآن و بقیة النبوة و مشکوكة الولایت و الامامة حضرت فاطمه بنت خاتم الانبیاء محمد مصطفی ﷺ که به فرمان همایون و خجسته رهبر عظیم الشأن کشور بزرگ جمهوری اسلامی ایران جناب آیت الله

معظم خامنه‌ای کیر متتع الله الاسلام و المسلمين بطور بقائه الشریف (در ساری مازندران ایران برگزار می‌شود) با سلام و تحيیت خالصانه و اراده ارادت بی پیرایه و درود و نوبت جاوید به حضور آن قائد ولی وفق و رائذ سائنس حنفی، مصدق بازد «رفع درجات من نشاء» تقدیم می‌گردد و عرض می‌شود «با ایها العزیز جئنا بپساعه مرجاجا» دادار عالم و آدم همواره سالار و سروروم را سالم و مسرور دارد.^۱

دیدگاه آیت الله العظمی گلپایگانی

بعد از رحلت حضرت امام جویله و انتخاب مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی فرزند پا رئیس دفترش را فرستاد خدمت آقا که حضرت آیت الله گلپایگانی فرمودند: من همان تبعیت و احترام و حمایتی را که برای حضرت امام جویله

۱ طه‌سس، احمد، ششم: خاطره‌ها، ص ۸۴
۲ آب آبیه آنلب، ص ۳۸ به نقل از سلاطه امارات ص ۸۸ نقل از اسناد ساواک آرشو وزارت اطلاعات ش ۲۷ به ارزیابی ۵۵۵ مرکز اسناد انقلاب اسلامی

بعد، با دست های لرzan خود کاسه رانگه داشت و آقا از آن

دوغ آشامیدند.

پس از آن که مقام معظم رهبری از آن دوغ نوشیدند؛ آیت الله سید روح الله خاتمی کاسه را بر روی زمین گذاشت، آن را چرخاند و بعد لب های خود را بر همان جایی که آقا از آن جا دوغ میل کرده بودند، گذارد و دوغ را آشامیدا^۱

حجت الاسلام ذوالور

سید نوافی دو محواب

حجت الاسلام و المسلمين ایزد پناه یکی از شاگردان مقام معظم رهبری در مشهد مقدس درباره انتخاب معظم له برای اقامه نماز

جماعت در مسجد کرامت می گوید:

مشهور بود که آقای کرامت پس از ساختن مسجد (که از موقعیت خاصی برخوردار بود) در پی امام جماعت بود. شیعی در خواب می بیند که جماعت عظیم در مسجد برگزار شده و مرحوم آیت الله حاج آقا حسین قمی و برخی از علمائی دیگر در صفو اول جماعت قرار گرفته اند. تعجب کرده به محراب نگاه می کند و سیدی نورانی را در محراب می بیند، که فردای آن روز با

دوغ تبرکی

در زمان جنگ مقام معظم رهبری به تیپ الغدیر تشریف بودند. من نیز در خدمت ایشان بودم. معظم له در جمع رزمدگان استان

بیزد، سخنرانی کردند بعد، به سنگ فرماندهی رفتیم.

نهار را در سنگ حوریدم. آیت الله سید روح الله خاتمی نیز حضور داشتند. ایشان دوران کهولت را می گذاراند. شخصیت

بسیار وارسته ای بود با دست های لرzan خود، کاسه بزرگی را برداشت مقداری ماست داخل آن ریخت و بعد شروع کرد به

دوغ درست کردن. دوغ آماده شد. کاسه دوغ را خدمت مقام معظم رهبری آورد و فرمود: آقا! دوغ را برای شما درست

کردم.

آیت الله خامنه ای فرمود: شما خیلی به زحمت افتاده اید؛ خودتان میل بفرمایید.

آیت الله خامنه ای فرمود: شما خیلی به زحمت افتاده اید؛

آیت الله سید روح الله خاتمی گفت: اول باید شما از آن بخورید.

من آن دوغ را برای شما آوردام. شما بفرمایید و سپس من از

باقیمانده آن به عنوان تبرک خواهم خورد!

مقام معظم رهبری خواستند کاسه را بگیرند که آیت الله خاتمی فرمود: نه! می خواهم با دست خودم به شما دوغ بدهم!

۱. شرازی، علی، برتوی از خوشبده، ص ۷۵

آیت الله خامنه‌ای آشنا شده و از ایشان دعوت به نماز در مسجد

می‌کند.

حجت الاسلام ایزد پناه درباره شرائط خاص و روح وصف ناپذیری که در مسجد کرامت حاکم بود می‌گوید:

آیت الله خامنه‌ای در آن زمان در مسجد کرامت نماز جماعت می‌خواندند. جمعیت عظیم از دانشگاهیان، بازاریان و طلاب در این نماز شرکت می‌کردند. بر رونق ترین مساجد آن روز مشهد، به پای این مسجد نمی‌رسید، آن هم جمعیتی که بیشتر آنان، جوانان و تحصیل کرده‌ها بودند. ایشان همگان را به نماز توجه می‌دادند و تشنگان معارف ناب محمدی صلی اللہ علیہ و سلم را سرمومت می‌کردند. حالت خاص و روح وصف ناپذیری بر آن مسجد حاکم بود.^۱

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، رهبری فرزانه از نسل کوثر، ۱۳۸۱/۱۱/۳۰، ص ۱۲۱ و ۱۲۲.

شکر که دختر نفهمید که به رویه اش الطمه بخورد.

گفتند خانم استغفاره کردند خوب نیامده و با خود گفتم خدرا

را دیدند. چند روز گذشت من برای کاری خدمت آقا رفتم و

رهبری هماهنگی کردند و قواری در دیبرستان گذاشتند و دختر

بیشند. بهتر است خود دخترهم متوجه نشود چه کسی آمده او را

است که هماهنگی شود و دختر را در دیبرستان محل تحصیل

مقام معظم رهبری تماس گرفتند که ما حرفی نداریم، فقط بهتر

کنم و بعد شما را خبر می کنم. بعد از مدتی خانم ما با خانواده

کسی آمده بود، دکردم، صبر کنید با آقای دکتر صحبت

هولش دوباره سلام و علیک گفته بود ما تا حالا هر

اون خانم گفته بود من خانم مقام رهبری هستم. خانم ما از

خودثان را معروف کنید، من نمی دانم چه کسی می خواهد بیاید.

یا ییم منزل شما. خانم ما گفته بود بجهه ما فعلاً سال چهارم

دیبرستان است و می خواهد کنکور بدله. اون خانم گفته بود

حال نمی شه ما یا ییم دختر را بییم. خانم ما گفته بود اصلاً شما

مراسم عروسی

آقای دکتر حداد عادل تعریف می کردند در سال ۱۳۷۱ بک

که دوباره می خواهیم بیاییم. خانم آقا گفته بود چون دخترتان

دختر محجبه و فرهیخته و خوبی است نتوانستیم بگذریم، دوباره

استخارة کردیم و خوب آمد، در آن موقع دخترمان دیپلم

گرفته بود و کنکور شرکت کرده بود. مقدمات کار فراهم شده

قرار گذاشتم پسر آقا و مادرش بیاند منزل ما و با یک قواره

پارچه به عنوان هدیه که عروس را بینند و گفتگو کنند، آمدند

و نشستند صحبت کردند و وقتی آقا محبتی رفتند از دخترم

پرسیدم نظر ثان چیست؟

ایشان موافق بودند به او گفتم خوب فکرهاست را بکن بعد از

چند روز رفتم پیش آقاه، آقا فرمودند داریم خوش و قوم

می شویم، گفتم چطور! گفتند این ها آمدند و پسندیدند و در

گفتگو به نتیجه رسیده اند، گفتند نظر شما چیست؟ گفتم اختیار

ما دست شماست. آقا گفتند نه بالاخره شما دکتر و استاد

دانشگاه هستید و خانمان هم همین طور، وضع زندگی شما

وضع مناسبی است ولی وضع ما این جور نیست. من اگر بخواهم

تمام زندگیم را بار کنم، غیر از کتابهایم یک وانت بار می شود

این جا هم دو تا اتفاق اندرون داریم و یک اتفاق بیرونی که آقایان

و مسئولین می آیند و با من دیدار می کنند. من پول ندارم که

خانه بخزم. یک خانه اجاره کرده ایم که یک طبقه را مصطفی و یک طبقه را مجتبی زندگی می کنند، شما با دخترت صحبت کن که خجال نکند می خواهد عروس رهبر شود یک چیزهای در ذهنش نباشد. ما یک زندگی این جوری داریم شما این جوری زندگی نکرده اید، نسبتاً زندگی خوبی دارید خانه دارید، زندگی دارید حالا بخواهید وارد یک زندگی این جوری شوید مشکل است. مجتبی هم معتم نیست می خواهد روحا نی شود برودم درس بخواند و زندگی کنند همه را بگو تا بداند. من آدمد با دخترم صحبت کردم و ایشان هم قبول کرد. آقا در جنوب تهران یک خانه ای قبل از ریاست جمهوری شان داشتند. ایشان آن را اجاره داده اند و خرج زندگی شان را از آن در فرمودند: می خواهید تو تا اتفاق اندرونی و یک اتفاق بیرونی را با گفتم: آقا هر جور شما صلاح می دانید.

هم حساب کنید چند نفر زن و مرد می شوند نصف از خانواده ما و نصف از خانواده شما دعوت می کنیم ما نگاه کردیم کلاً ۱۵۰۰ نفر پیشتر جانمی گیرد ما حتی قوم و خویش های درجه اولمان را هم نمی توانستیم دعوت کنیم، گذشتم باشد خلاصه تعدادی از اقوام نزدیک را دعوت کردیم و آقا هم همین طور از غیر فامیل نیز، آقای خانمی رئیس جمهور و آقای هاشمی و آقای ناطق نوری و رؤسای سه قوه و دکتر حبیبی را دعوت فرمودند یک رقم غذا نیز درست کردیم. قبل از این قضیه صحبت خرید از بازار مطرح شد. پسر آقا گفت که من نه انگشت می خواهم و نه ساعت می خواهم نه چیز دیگری، من هم گفتم حدائق یک حلقه که می گیرد. آقا گفتند، چه کار کنم مجتبی گفت که نمی خواهم. بعد آقا یک انگشت عقیق داشت. آقا گفتند این انگشت را یکی برای من هدیه آورده اگر دخترتان بیشتر از ۱۶ سکه هم تعیین کنید. ولی من عقد را نمی توانم

خواهیم چون تا حالا برای مردم نخواندم برای عروسی هم نمی خواهیم بروید یک آقای دیگر عقد را بخوازد اشکالی هم ندارد از نظر من اشکالی هم ندارد. و گفتند می توانند مراسم عقد را در تالار بگیرید ولی من نمی توانم شرکت کنم.

فرمودند: می خواهید تو تا اتفاق اندرونی و یک اتفاق بیرونی را با گفتم: آقا هر جور شما صلاح می دانید. هم حساب کنید چند نفر زن و مرد می شوند نصف از خانواده ما و نصف از خانواده شما دعوت می کنیم ما نگاه کردیم کلاً ۱۵۰۰ نفر پیشتر جانمی گیرد ما حتی قوم و خویش های درجه اولمان را هم نمی توانستیم دعوت کنیم، گذشتم باشد خلاصه تعدادی از اقوام نزدیک را دعوت کردیم و آقا هم همین طور از غیر فامیل نیز، آقای خانمی رئیس جمهور و آقای هاشمی و آقای ناطق نوری و رؤسای سه قوه و دکتر حبیبی را دعوت فرمودند یک رقم غذا نیز درست کردیم. قبل از این قضیه صحبت خرید از بازار مطرح شد. پسر آقا گفت که من نه انگشت می خواهم و نه ساعت می خواهم نه چیز دیگری، من هم گفتم حدائق یک حلقه که می گیرد. آقا گفتند، چه کار کنم مجتبی گفت که نمی خواهم. بعد آقا یک انگشت عقیق داشت. آقا گفتند این انگشت را یکی برای من هدیه آورده اگر دخترتان

آقا تا او موقع شب بیدار باشند به خاطر این که عروسش را

که عروسمن قدم در خانه می‌گذارد به استقبالش بیایم و به اصطلاح خوش آمد بگویم. ما تعجب کردیم فکر نهی کردیم

شب طول کشیده بود تا این که ما عروس را به خانه آوردیم و دیدیم. آقا گفتند من اصلاً وظیفه خود می‌دانم برای اولین بار بیاورند.

که عدا هم نداده بودند. شب عروسی آنقدر سرهمه شلوغ بود که به آقا غذا هم نداده بودند.

آقا گفتند: آقای دکتر امشب شام هم ندادستیم من یکی از پاسدارها را صدا کرم و گفتم شما خوردن چیزی ندادید. یکی از پاسدارها گفت غیر از یک کمی نان چیزی دیگر نداریم. آقا فرموده بودند بیاور حالا یک چیزی می‌خوریم. بعد هم که

دختر وارد شد آقا نشستند و چند دقیقه‌ای برایشان در مورد تفاهم در زندگی و شرایط و اهمیت زندگی زناشویی صحبت کردند و تا پای در خانه عروس را بادرقه کردند. خوش آمد گفتند. بعد برگشتم. حالا رعایت آداب حتی تا چین جایگاهی،

این ها از برکت انقلاب اسلامی و از برکت خون شهداء است.

ایشان دستور دادند حتی از ریزترین وسایل دفتر چون بیت المال

است استفاده نشود. حتی وقتی مشکل وسیله نقلیه هم پیش آمد

اجازه ندادند از وسائل دفتر استفاده شود.^۱

قویل می‌کند من این را هدیه می‌دهم به دختر شما و او هم به عنوان حلقه هدیه بدهد به مجتبی. گفتم باشد. خلاصه آقا رفت آنکشور را آورد و گرفتیم و رفیقیم و به دست مجتبی هم گشاد بود. آنکشور را به یکی از گشتسرسازی دادیم و ۰۰۰ تومن هم هزینه کوچک کردن آن شد. خلاصه خرج حلقه دامادمان شد ۰۰۰ تومن. این شد حلقه داماد. به آقا گفتم شوی همه این مسائل احتیاط کردیم دیگر لباس عروس را بسپار به دست ما. آقا فرمودند دیگر آن را طبق متعارف حساب کنیم. در همان ایام عروسی می‌گرفتیم و یکی لباس عروسی تهیه کردیم. همان شب هم یکی فرش گرفتیم و مراسم برگزار شد.

آقا عروسی هم دو تا پیکان از ما بود دو تا پیکان هم از اقوام

آقا. مراسم برگزار شد و خانواده آقا آمدند تا عروس را ببرند.

فقط آقا نتوانسته بودند بیایند. مراسم تا حدود ساعت یک نیمه

شب طول کشیده بود تا این که ما عروس را به خانه آوردیم و

دیدیم. آقا همین طور بیدار نشسته‌اند و منتظرند که عروس را

بیاورند. آقا گفتند من اصلاً وظیفه خود می‌دانم برای اولین بار

بیاورند. آقا گفتند من اصلاً وظیفه خود می‌دانم برای اولین بار

بیاورند. آقا گفتند من اصلاً وظیفه خود می‌دانم برای اولین بار

من از زیری و خشندی آن فرش (که ظاهراً جهیز به همسر ایشان بود) اذیت می شدم از آنجا برخاستم و به موکت پناه بردم.^۱
سید احمد خسینی پهلی

خانه پدری رئیس جمهور

مقام معظم رهبری در بازدید از منزل پدری در مشهد در تاریخ مرداد ماه ۱۳۷۴ فرمودند: در دوران ریاست جمهوری که مرحوم پسر و مادرم در منزل خودشان زندگی می کردند، هیچ وقت به ذهن هیچ کس خطرور نمی کرد که حالا مثلاً جون ماریس جمهور هستم دستی به این خانه بکشیم و آن را تعمیری بکنیم. حتی هنگامی که یکی از همسایه های مادر اینجا ساختمان بلدی ایجاد کرده بود که بر این حیاط مشرف بود و مادر ما هم نمی توانتست دیگر بدون چادر در حیاط راه برسد، بعضی از دوستان گفتند خوب است شما بگویید این کار را نکنند ما پیغام دادیم، دیدیم گوش نکردند! ما راه قانونی هم نداشتیم یعنی آن قدر داعی و انگیزه پیدا نشد که به آن همسایه فشار بیاورند که خانه ات را مثلاً یک مترا کوچک تر درست کن.

می توسم خیلی ها باور نکنند

سوار نبی الله رود کی به نقل از حجت الاسلام و المسلمین حسینی (مجری اخلاق در خانواده) می گویند: زمانی خدمت ایشان رفیم و از حضرت آقا درخواست نمودیم تا اجازه بفرمایند از داخل منزلشان و ضعیت زندگی شان فیلمبرداری کنیم، تا مردم وضعیت زندگی رهبر خود را بینند و بفهمند که ایشان چگونه زندگی می کنند؛ اما حضرت آقا فرمودند: اگر شما بخواهید زندگی مرا نشان بدهید، می توسم خیلی ها باور نکنند.^۱

پناه بودن به موکت

وظیفه خود می داشم این مهم را به مردم مسلمان و انقلابی ایران بگویم که من از وضع منزل حضرت آیت الله خامنه‌ای مطلع هستم. در خانه مقام معظم هرگز بیش از یک نوع غذا بر سر سفره نیست. خانواده ایشان روی موکت زندگی می کنند. روزی به منزل ایشان رفتم یک فرش مندرس و پوسیده زیر پاهایم پنهن بود که

۱. شیرازی، علی، پرنوی از خودش، ص ۵۶

۱. صدری، حسن، گلهای باغ خاطره، ص ۳۰

سفره مهمان

این از آن چیزهایی است که در یک نظام و در یک کشور، برای همه مایه خشنودی و دلگرمی است. مقامات دنیوی و امکانات مادی موجب نمی شود که اشخاص وضع شخصی خودشان را با وضع عمومی اشتباہ بگیرند و فکر کنند که باید در رفاه پیشتری زندگی کنند.^۱

ماش پلو

روزی به خاطر مسالهای که پیش آمده بود، باید خیلی سریع خدمت مقام معظم رهبری می رسیدم. ساعت حدود یک بعد از ظهر بود. من رفتم با محافظین هماهنگی کردم و رفتم سر سفره ایشان نشستم. غذایی که در سر سفره داشتند برای من خیلی عترت آور بود. ماش پلو و مقداری هم سبب زیستی اشما واقعاً در کجا دنیا سراغ دارید که یک مقام عالی کشور، غذاش این قدر ساده باشد، تازه آقا مهمان هم داشتند.^۲

دکر محمد ابراهیم سنبلی

یک روز که در منزل مقام معظم رهبری در خدمت ایشان بودم بحث ما قدری به طول انجامید و نزدیک مغرب شد. پس از آقامه نماز در محضر ایشان، معظم له رو به من گردند و فرمودند: آقا رحیم! شام را مهمان ما باشید. بنده در عین حال که این ر توفیقی می داشتم، خدمتشان عرض کردم؛ اسباب زحمت می شود، مقام معظم رهبری فرمودند: نه! بمانند هر چه هست با هم می خوریم.

وقتی که سفره را بهمن کردند و شام را آوردند، دیدم غذای ایشان و خانواده شان چیزی جز املت ساده نیست. من نیز بر آن سفره مهمان بودم و مقداری از همان غذای ساده را خوردم.^۳

۱. موسسه آموخته و پژوهشی امام خمینی، آب آئیه آفتاب، ص ۶۹
۲. ۲۵ شهریور ۱۳۷۴، شماره ۷۰۵۱، ص ۱۴

۳. غرویان، محسن، در محضر بزرگان، ص ۱۹۶
۴. مؤلف فرنگی نسبت مادر امام جعفر صادق (علیهم السلام)، خوشبده در جمهه، ص ۱۵۰

غذای سردار میهمان

حضرت آیت الله مصباح بزدی (دام ظله) می فرماید: ما به منزل مقام معظم رهبری زیاد رفته ایم و غذا خورده ایم. ثابت به حال من ندیدم که بر سر سفره مهمانی ایشان، پیش از یک نوچ خورش گذاشته شود.^۱

۱. کیهان ۳۳۳/۶۷، ش۸۳۵۱، ص۱۴

برنج غیر کوپنی

یک روز میهمان ایشان بودیم. ظهر بود و ما در کنار سفره منتظر حاج آقا نشسته بودیم. وقتی ایشان آمدند نگاه به غذا کردند و گفتند: «مثل این که نوع برنج با برنج روزهای دیگر فرق کرده است؟» خانم ایشان گفتند: حاج آقا روز عید است و میهمان هم داریم. برنج کوپنی هم تمام شده است. مجبور شدیم، برنج آزاد بخریم! حاج آقا ناراحت شدند و فرمودند:

بنا نبود تغییر در زندگی ما بدهید. ما که با میهمانان رو در باستی نداریم. اگر برنج نباشد، برنج نمی خوریم.^۱

زندگی بسیار ساده

حضرت آیت الله مصباح یزدی درباره ساده زیستی مقام معظم رهبری می فرماید: مصرف گوشت خانه آیت الله خامنه‌ای در زمان ریاست جمهوری تنها از طریق کوپن بود. ایشان در آن زمان به من فرمودند:

«من تا کنون غیر از همان گوشت کوپنی که به همه مردم داده عوض کنند، ولی من اجازه نداده ام.

خانه معظم له نیز همان سهمهیه کوپنی بود. اگر گوشت گرمی هم مصرف می کردند، گوشتی بود که افراد به عنوان نذر و قربانی برای آقا مسی برند. امروز هم زندگی ایشان مثل زندگی محرومان و مستضعفان است، زندگی بسیار ساده‌ای است. این حقایق را باید نوشت و در تاریخ ثبت کرد.

رهبوی الگو

خداؤند متعال برای ما رهبانی قرار داده که با زندگی ساده خود برای ما الگو بوده اند. یکی از آنان حضرت امام جعیلیه بود، پس از ایشان نیز مقام معظم رهبری است. ایشان خودشان به من فرمودند: «من وقتی ازدواج کردم، همسرم از پلرشن که فرش فروش بود، فرشی به عنوان جهیزیه به همراه داشته است، که هنوز با وجود فرسودگی اش، در منزل از آن استفاده می شود و به جز آن، قالی دیگری در منزل نداریم. چند مرتبه هم برادر زوجه گفتند که این قالی نفع نما شده و خواسته اند که آن را عوض کنند، ولی من اجازه نداده ام.

۱. صدری، حسن، گلهای باغ خاطره، ص۶۶

لامپ اضافی

در مورد صرفه جویی و عدم اسراف معظم له پیاد دارم که در زمان ریاست جمهوری به هنگام افتادای به نهان، معظم له لامپ های اضافی اتفاق را خاموش می کرد، و تنها یک لامپ را روشن می گذاشتند تا مبادا برق اضافی مصرف شود.^۱

حجت الاسلام محسن قرانی

قند و شکر کوپنی

در زمان ریاست جمهوری آیت الله العظمی خامنه‌ای همسرم (آقای میرحسین موسوی) نخست وزیر بود و ما با آقا همسایه بودیم و با خانواده ایشان رفت و آمد داشتم. یک روز همسر مقام معظم رهبری به منزل ما آمدند و رو به من کرده و گفتند: کوپن قند و شکر ما تمام شده اگر شما قند و شکر دارید مقداری به ما قرض بدهید!^۲

سهامدار بوقی

در دوران ریاست جمهوری مقام معظم رهبری یک روز به من فرمودند که برای ایشان سماوری تهیه کنیم. به بازار تهران رفتم و

من در طول این دوران، یک مرتبه هم گوشت تازه نخریده ام. کوپن گوشت سردی که همه مردم از آن استفاده می کرده اند، مانیز از آن استفاده می کردیم، مگر آنکه گوشت نذری می آوردند. سایر مایحتاج زندگی مثل پیش، نفت و کره هم به همین صورت تهیه می شود.^۱

آیت الله محمد تقی مصباح

سرویس کریستال

آقا در یک مسافرت سیاسی که به کشور کره تشریف برده بودند، در آنجا یک سرویس کریستال به ایشان هدیه کرده بودند. در خانه هم سرویس غذاخوری کریستال نداشتند. بعد از مدتی، خانوار آقا کریستال ها را آورده بودند دم دست تا استفاده کنند. ایشان تا دیده بودند فرمودند: این کریستال ها را جمع کنید، چون اگر ما این سرویس غذاخوری را در خانه بگذاریم، فردا مبلمان و فرش و چیزهای دیگر مشابه این سرویس می خواهیم. این مقدمه‌ای می شود برای اینکه شکل زندگی ما تغییر کند.^۲

سزادار مصود اشجع

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، نسل کوثر، ص ۱۳۳
۲. تدبیر ۸۳ امام صادق علیه السلام، خورشید در جبهه، ص ۱۵۰

۱. نقی، هادی، در سایه خورشید، ص ۱۱۷ [به نقل از مباحثی درباره حوزه، ص ۲۱۵].
۲. تدبیر ۸۳ امام صادق علیه السلام، خورشید در جبهه، ص ۱۵۰

معظم له سوء استغاثه کند.^۱

حيث الاسلام مسيح مهاجر

آقا گفتند: بروید و سماور را پس بدهید. و یک سماور نفتشی نهیه
به زحمت یک سماور بر قیمت تعازی پیدا کردم. روز بعد
کنان دادند. شاهزاده این شاهزاده خنگ که بر قیمت خنگ
شاند.

زندگی در هیجان

سرکار خانم حسینی، دختر مقام معظم رهبری درباره سطح زندگی شان می‌گوید: ما سعی می‌کنیم همیشه در سطح زندگی مردم عادی زندگی کنیم؛ مثل طبقه سه و چهار جامعه در رایات سفارش شده است که رهبران در حد مردمی که از نظر اقتصادی در سطح پایینی هستند زندگی کنند، تا در آنها را بفهمند، هم رهبر درد ایشان را بفهمند و هم مردم امیدوار باشند که رهبران در سطح آن‌ها زندگی می‌کنند.

زندگی ساده‌ای داریم و راضی و قانع هستیم.^۲

است که در خانه هیچ نداریم و ابوی هم پولی ندارد. نمی دانستم که به شما بگویم یا نه؟ بالاخره زنگ زدم و ماجرا را بیان کردم.... این داستان برای من بسیار مهم بود. پدر و مادر رئیس جمهور کشوری مثل ایران در خانه پول و خود را کی هم ندارند. ماجراهای مذکور نشان از ساده زیستی در خانه آقا دارد. ایشان در خانه بسیار

۱. فطی، هادی، در سایه خورشید، ص ۱۰۱
۲. شیرازی، علی، پرتوی از خورشید، ص ۶۵

دارد، ما سماور بر قی داشته باشیم.^۱

آقا، حس زاده

زندگی پدر و مادر یک رئیس جمهور

در زمان ریاست جمهوری حضرت آیت الله خامنه‌ای، ایشان ماجراگی را برای من تعریف کردند که بسیار شنیدنی و جالب است.

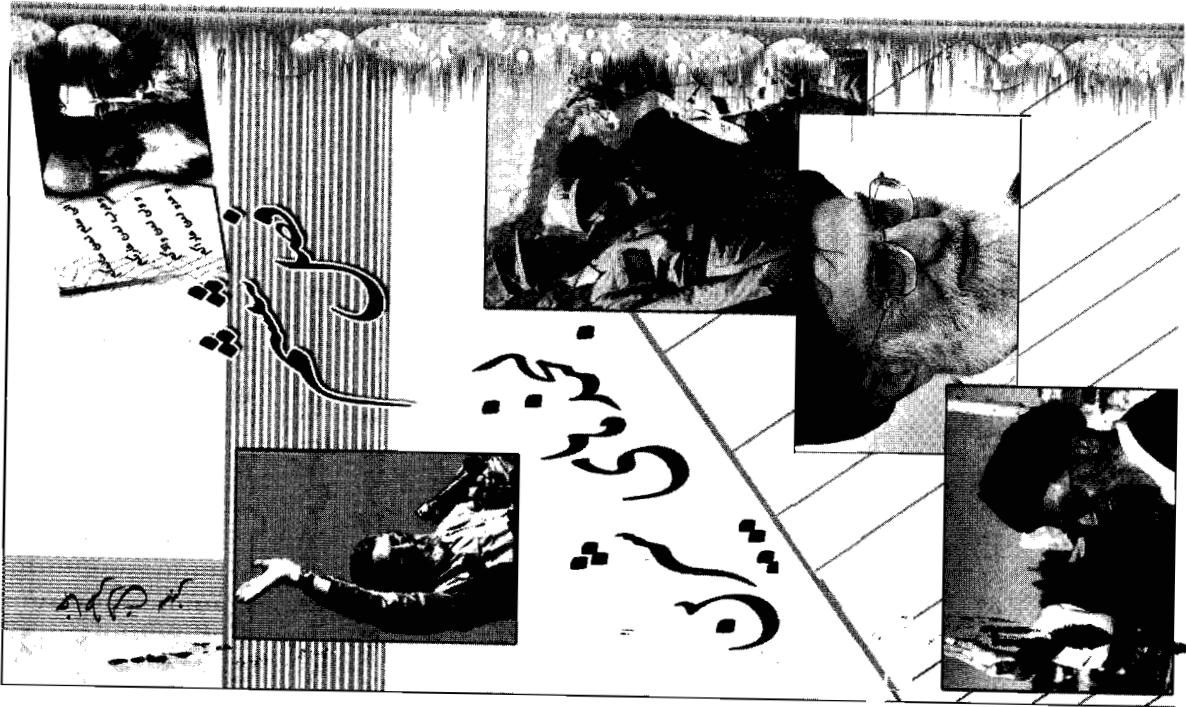
معظم له فرمودند: روزی در دفتر کارم نشسته بودم که تلفن زنگی زد. مادرم در پشت خط بود. وقتی گوشی را برداشتم با صدای خنده والده روپروردند. علت را پرسیدم، ایشان گفت: چند روزی است که در خانه هیچ نداریم و ابوعی هم پولی ندارد. نمی دانستم که به شما بگویم یا نه؟ بالاخره زنگ زدم و ماجرا را بیان کردم... این داستان برای من بسیار مهم بود. پدر و مادر رئیس جمهور کشوری مثل ایران، در خانه پول و خواراکی هم ندارند. ماجراهی مذکور نشان از ساده زیستی در خانه آقا دارد. ایشان در خانه بسیار

۱۳۸۷/۰۱/۲۱ آستانه کوهان

آقا در جبهه با زمینه‌گان، گرم و صمیمی بودند و در عین حال رعایت مسالیل نظامی و انصباطی و داشتن قاطعیت و نظم با آنان مزاح هم می‌کردند؛ مثلاً روزی که از پادگان دو کوهه بازدید داشتند، دو لشکر محمد رسول الله و سید الشهداء در یکی جا جمع شدند و آقا سخنرانی کردند. در یکی از فرازهای سخنرانی ایشان، یکی احساس کرد که باید تکبیر بگوید و بلند شد و گفت تکبیر همه تکبیر گفته. آقا این نکته را گوشزد کردند که همه جا باید تکبیر گفت و تکبیر در وسط سخنرانی رشته سخن را از دست سخنران می‌گیرد. همین که حرف ایشان تمام شد یکی دیگر از پجه‌ها بلند شد و گفت تکبیر! آقا فرمودند: «سر به سر من پیغمد می‌گذارید؟» باز یکی دیگر بلند شد و گفت تکبیر! اینجا دیگر آقا و همه پجه‌ها خنده دند و بعد هم آقا سخنرانی خود را ادامه دادند.^۱

پیادر کبیری

۱. پژوهش و تحقیق نبی‌الله امام صادق علیه السلام، خورشید در جبهه، ص ۳۴

کتری سیاه

متقام معظم رهبری در یکی از خاطرات شیرین خود از دوران طلبگی در دوران رژیم طاغوت می فرمایند: من در حجره خود در مدرسه حجتیه یک کتری داشتم که از بس دوچراغ خورده بود به کلی سیاه شده بود و با این وجود برای میهمانان خود بامان کتری چای درست می کردم. چند روزی که از فاجعه تبلیغات ریاست جمهوری خوب است، دیگری گفت: آخر با این وضع مجرح چطور می خواهد رئیس جمهور بشود. آقا وقتی که این را شنید گفت: من یک خاطره‌ای از زبان حضرت امام درباره ریاست جمهوری خودم دارم و آن این است که: بعضی که به تشویق حضرت امام، داوطلب رئیس جمهوری شدم، چطوری می تواند کار انعام دهد؟ و امام هم فرموده بودند: این که چیزی نیست من در ترکیه رئیس جمهوری را می شناختم که نصف بدنش فلنج بود و حالا ایشان که دست ندارد مشکلی نیست.^۱

رئیس جمهور جانباز

روزی در جنوب و در پایگاه منتظران شهادت «گلف» جلسه‌ای با فرماندهان تیپ‌ها و لشکرها داشتند، بعد از صحبت و سخنرانی، پذیرائی مختصری شد و یکی از پچه‌ها هم عکس می گرفت. دوره دوم ریاست جمهوری آقا بود و طبق قانون

۱. هفته نامه بالاتارات الحسین، ۱۵/۱۳۷۹، شماره ۶، ص ۶

۲. مرکز فرهنگی تسبیح امام جعفر صادق علیه السلام، خورشید درجه، ص ۲۸

شکم وزیر خواروبار

سدار محمد میرجانی

در سر سفره غذا بود مسئول تدارکات ما در آن جایی کی از پچه‌های چاق و چله و هیکلی بود، آقا سرشار پایین بود و غذا

برای سلامتی حاج خانم صلووات

مقام معظم رهبری، احترام زیادی به همسر خود می‌گذارند و این احترام، جواب سال‌ها صبر و استقامت همسرشان است. معظم له درباره همسرشان می‌فرماید:

ایشان حتی یک بار هم از وضع سخت زندگی و هنگامی که در زندان بسر می‌بردم گله نکرده‌اند. یک روز من بر سر سفره‌ای در کنار رهبر نشسته بودم. خانم ایشان، هنوز نیامده بودند. وقتی ایشان آمدند. رهبر ما، با حالت شوخری و احترام فرمودند: برای سلامتی حاج خانم صلووات بفرستید.^۱

از تزدیکان معظم له

بد هم نشد

در سال ۱۳۴۲ که معظم له را در پیر جند دستگیر کردند و سپس به مشهد برده و تحويل ساواک دادند. از آنجا به زندان مخربه‌ای در دزبانی بردنده که در آنجا خیلی از وسائل اولیه هم موجود نبود.

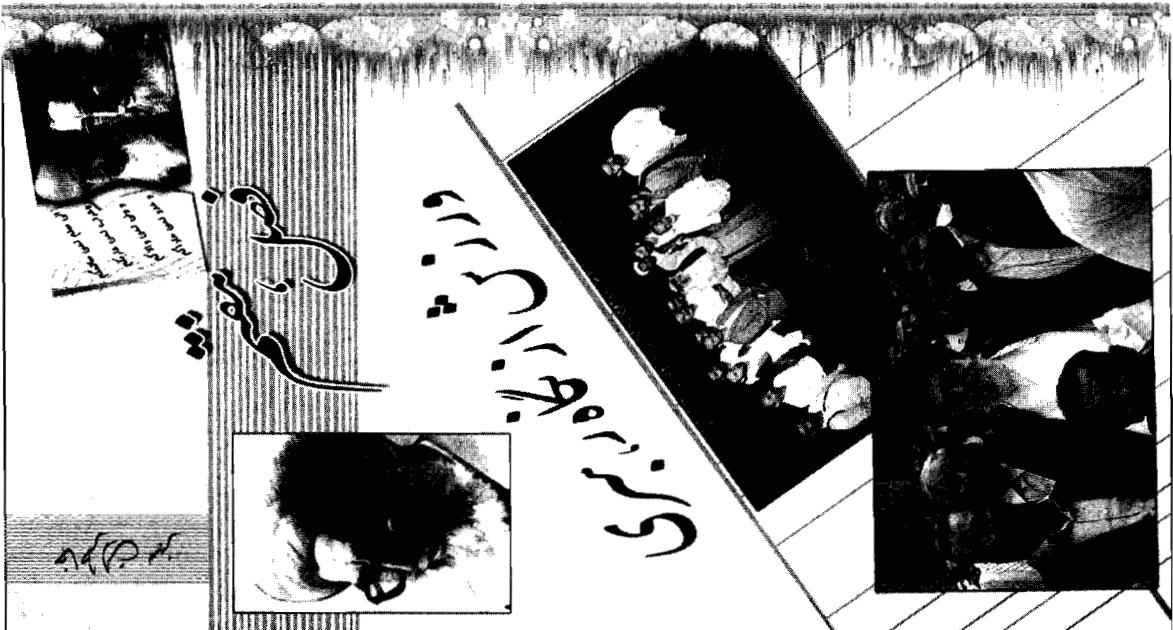
می‌خوردند تا نگاهشان به آن برادر افتاد با یک لحن مليحی به او گفتند: شما مسؤول تدارکات هستید، همه خنده‌یدند و گفتند: بله آقا ایشان مسؤول تدارکات هستند. بعد آقا یک لطفه‌ای از اجلاس غیر معهدها در زیمباوه تعریف کردند و فرمودند که: مابه اجلاس غیر معهدها در زیمباوه رفته بودیم، هر هیأتی که به آنجا وارد می‌شد اگر بلند پایه بود بکی از وزرای زیمباوه مسئول پذیرانی آن هیئت می‌شد. تا اگر هیئت کاری دارد رسیدگی کند، از هیئت معاون وزیر اطلاعات زیمباوه پذیرایی می‌کرد و از هیئت عراق وزیر خواربار آن جا.

اجلاس تمام شد و مابه فروگاه آمدیم تا به ایران برگردیم، در فروگاه رئیس جمهور و وزراء برای بذرقه آمده بودند، من یکی یکی با وزرای زیمباوه دست می‌دادم تا خدا حافظی کنم، رئیس جمهور زیمباوه هم در کنارم بود و آنها را معرفی می‌کرد تا رسیدم به یک وزیر درشت اندام که شکم بزرگی هم داشت، رئیس جمهور زیمباوه گفت: ایشان وزیر خواربار ما هستند و بعد دستی به شکم بزرگ آن وزیر کشید و گفت: خواربار کشور ما همه در شکم ایشان است.^۱

۱. صدی، حسن، حکایت نامه سلسله زمانه (س)، ص ۱۰۸ [به نقل از سپهانی رهبری]

در آنجا آقا را تهدید کردند که ریشت را خشک خواهیم
ترانشید. ولی بعد تصمیم‌شان عوض شده و محسن ایشان را با

ماشین اصلاح می‌ترانشند.
معظم له در این باره می‌فرماید: پس از این کار هنگامی که داشتم
می‌رفتم صور تم را بشویم، ستوانی متکبر و خودخواه شروع به
تسخیر کرد و با خنده بلند گفت: دیدی ریشت را ترانشیدم. با
آرامش گفتم: بد هم نشد خبلی وقت بود چانه ام را ندیده بودم و
معلوم است که این به مسخره گرفتن ساواک و فشارهای آن، چقدر
رژیم را در هم می‌شکند و تحفیرش می‌کند.^۱

۱. دفتر تبلیغات اسلامی مجله علمی فم، مرجب حضرت آیت الله المظی خواننده از دیدگاه
فقها، ص [۴۷]

چون ورزش می کنم

در ماه مبارک رمضان، قبل از غروب آفتاب، آقا با خانواده های

شهمدار دیدار داشتند. این ملاقات بیش از دو ساعت طول کشید.

در تمام این مدت، مقام معظم رهبری روی پا ایستاده بودند. با این که برنامه های روزانه، آقا را خسته کرده بود و روزه ماه مبارک آن هم نزدیک غروب معمولاً ضعف در بدن ایجاد می کند، محبت آقا به خانواده های شهمدار کم نمی شد و ایشان ایستاده به درد دل آنان گوش می دادند. این نوع بروخورد، نشان می کردیم، من با دوستان خودم، چند باز کوههای اطراف مشهد، همین طور کوه به کوه، روتا به روتا چند شبانه روز حرکت می کردیم و راه می رفتیم از این گونه ورزشها داشتیم. البته تقریبها سرگرم کننده ای بود که خارج از محیط شهر محسوب می شد.

مهمان آقا بودند. من در کنار سفره به معظم له گفتتم: شما که این طوری می ایستاده و به درد دل ها گوش می دهید، خسته نمی شوید؟ آقا فرمودند: نه! من چون ورزش می کنم، خسته نمی شوم.^۱

حجب الاسلام و المسلمين محمد حسن رحیمان

از این محیط بسیار خوب و پاک استفاده می کنند خیلی کم است، تأسف می خورم که چرا جوانهای ما از این محیط طبیعی و زیبا استفاده نمی کنند اگر آن وقت در مشهد کوههای به این خوبی و به این نزدیکی داشتیم ما بیشتر هم استفاده می کردیم.^۱

مسئلۀ در ورزش خطایست

مقام معظم رهبری در پرسش نوجوانان پاسخ دادند:

البته من کدام وقت ورزش می کردم، الان هم ورزش می کنم متأسفانه می بینم جوانهای ما در ورزش سستی می کنند. که این خلی خطاست. کدام وقت ما کوه می رفتهیم، پیاده رویهای طولانی می کردیم، من با دوستان خودم، چند باز کوههای اطراف مشهد، همین طور کوه به کوه، روتا به روتا چند شبانه روز حرکت می کردیم و راه می رفتیم از این گونه ورزشها داشتیم. البته تقریبها سرگرم کننده ای بود که خارج از محیط شهر محسوب می شد.

حالا در تهران، این دامنه زیبای البرز و ارتفاعات به این قشنگی و خوب هست. من خودم هفته ای چند بار به این ارتفاعات می روم. متأسفانه می بینم نسبت به جمعیت تهران، کسانی که آنجا می آیند و

از این محیط بسیار خوب و پاک استفاده می کنند خیلی کم است، تأسف می خورم که چرا جوانهای ما از این محیط طبیعی و زیبا استفاده نمی کنند اگر آن وقت در مشهد کوههای به این خوبی و به این نزدیکی داشتیم ما بیشتر هم استفاده می کردیم.^۱

۱. موسی فرهنگی قدرولات، خاطرات و حکایتها، جلد ۱، ص ۱۰، گفتگو با نوجوانان، ۷۶۱۱۴

زورخانه رفیم، معظم له وارد گود زورخانه شد و به ورزش پرداخت.^۱

آیت الله مقتداری

باداش گل به آمریکا

بعد از مسابقه فوتبال ایران و آمریکا، مقام معظم رهبری در دیدار

با جوانان فرمودند:

«ایشان (حمد استیلی) که بعد از آن بازی پیش من آمد و گفتمن به پاداش گل پیشانی شما را می بوسم و بوسیلم»^۲ متأسفانه من خیلی فرصت نمی کنم بر نامه های ورزشی تلویزیون را تماشا کنم، خیلی به ندرت اتفاق می افتد. از طرفی هم چون بیشتر ورزشها که پخش می شود فوتبال است، من هم در فوتبال هیچ سرورشته ای ندارم و در جوانان هم فوتبال بازی نمی کردم، والیال بازی می کردم، در عین حال آن شبی که بازی ایران و آمریکا بود من آن بازی رانگاه کردم، البته حقیقتش این است که شب نمی خواستم نگاه کنم، چون دیر وقت بود وقت خواب من بود. لیکن همان طور که نشسته بودم، تلویزیون را

والیال

من در ایام کودکی و نوجوانی در کوچه با پیشهها والیال بازی می کردم، خیلی هم والیال را دوست داشتم، الان هم اگر بخواهیم ورزش گروهی بنیسیم (البته با پیشههای خودم) به والیال رو می آوریم که ورزش خیلی خوبی است.^۱

رهبر معظم انقلاب

ورزش زورخانه ای

در سال ۱۳۳۳ وارد مشهد شدم و پس از زیارت امام رضا موقت به دیدار آیت الله خامنه ای شدم. معظم له در آن زمان درس خارج می خواندند و معهم بودند. معظم له پس از آن که از نیت ما برای یک ماه ماندن در مشهد مطلع شدند، ما را به حجره خود دعوت کردند. آن دعوت برای من بسیار خوشاید بود.

یکی از همان روزها آقا مارا به زورخانه ای دعوت کردند که خودشان در آن مکان ورزش می نمودند. همراه ایشان به

۱. شیرازی، علی، پرنوی از خوشبی، ص ۱۶۸

۲. موسے آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آب آئنه آفتاب، ص ۲۲

روشن کردم و ناگهان با گل ایشان (استیلی) مواجه شدم و دیگر

خواب از سرم رفت و نشستم تا آخر بازی را تماشا کردم.
مقام معظم رهبری به دلیل اهمیت زیادی که به ورزش قائل
بود، بعد از بازی فوتبال ایران با آمریکا پیامی را به شرح ذیل
هستند، بعد از بازی فوتبال ایران با آمریکا پیامی را به شرح ذیل

صادر نمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

عزیزان با نام خدا در بازی جوان مردانه امشب که به مهارت و
قدرت همراه بود، بر حریف توأم خود پیروز شدید. سپاس و
درود بر شما! این تصویری زیبا از مساجد ملت ایران در همه
صحنه های زندگی انقلابی اوست. ترکیبی از هوشمندی،
قدرت، تلاش مخلصانه و هماهنگ و در بهشتی از یاد خدا و
توکل این مجاهدت کم نظیر بود که در دوران انقلاب و در
سالهای دفاع مقدس و در همه درگیریهای ملت ایران با شیطان
بزرگ به ملت ما پیروزی و سرافرازی بخشید. امشب نیز یک بار
دیگر حریف قوی پیشه و مستکبر، طعم تلخ شکست را زدست
شما چشید. خرسند باشد که ملت ایران را خرسند کردید.^۱

مید على خامنائي ۱۳۹۷/۰۳/۲۷

۱. طهماسبی، احمد، شیعی خاطره ها، ص ۱۷۵

امروز فرهنگی نسبت ملاد امام جعفر صادق (ع) خورشید در جهه، ص ۹۹

^۱ صدری، حسن، حکایات نامه سلاله، ص ۸۹ [به نقل از حدیث ولات، جلد سوم، ص ۲۴۰ و ۲۶۵]

خلیج همیشه فارس

یک روز در منزل حجت الاسلام و المسلمین آقای هاشمی رفسنجانی بودیم، جلسه‌ای خصوصی پیرامون مسایل کشور بود. بعد از مدتها قوار شد استراحت کنیم. در حالی که آقا روی زمین نشسته بودند و داشتند استراحت می‌کردند، یکی از مسئولین در مورد بحرانی که همسایگان در خلیج فارس برای جزایر سه گانه ایجاد کرده بودند، صحبت می‌کرد. بعد یک

مرتبه رفیقش گفت: این مسأله خلیج... همین جور می‌خواست ادامه بدهد که آقا یک مرتبه با تندی فرمودند: «آقا شما چرا توجه نمی‌کنید؟ چرا خلیج؟ یعنی چه؟ باید بگویید خلیج فارس. حتی فارس را هم بگویید»^۱

تیمسار علی اصغر جمالی

انتخاب و هبوبی

مقام معظم رهبری در مورد انتخاب خویش برای مسئولیت خطریر رهبری بعد از رحلت امام کام در مجلس خبرگان می‌فرماید: «بعد از رحلت امام کام در آن روز اول که در مجلس خبرگان شرکت کردند، بنده هم عضو مجلس خبرگان بودم و بالآخر

اسم بنده حفیر به میان آمد و بحث کردند چه کسی را انتخاب کنیم و اتفاق کردند بر این که این موجود حفیر ضعیف را به این منصب خطریر انتخاب کنند. من فعالیت کردم، مخالفت جذی کردم، نه اینکه می‌خواستم تعارف بکنم. خدا خودش می‌داند دولتها، به نام کوییدم و محکوم کردم. بعد از آن نطق، عده

من هم از آمویکا می‌توسم

در یکی از مجامع بین المللی که نقطه خیلی پرشوری در آن جا علیه تسلط قدرتها و نظام سلطه در دنیا ایجاد کردم و آمریکا و شوروی را در حضور بیش از صد هیأت نمایندگی و رؤسای دولتها، به نام کوییدم و محکوم کردم. بعد از آن نطق، عده

زیادی آمدند تحسین و تصدیق کردند یکی از سران کشورها که یک جوان انقلابی بود و البته بعد هم او را کشتند نزد من آمد و گفت:

همه حرفهای شما درست است، منتهی من به شما بگویم که به خودتان نگاه نکنید که از آمریکا نمی‌ترسید؛ همه اینها که در این جا نشسته اند از آمریکا می‌ترسند! بعد سرش را نزدیک من آورد و گفت: من هم از آمریکا می‌ترسم..

امام جمعه شجاع

که در دل من، در آن لحظه چه می‌گذشت. رفتم آن جا ایستادم و گفتمن: آقایان صبر کنید، اجازه بدیده!» اینها همه ضبط شده و موجود است، هم تصویر و هم صدای آن هست. شروع کردم به استدلال کردن که من را برای این مقام انتخاب نکنید. هر چه اصرار کردم قبول نکردند. هر چه من استدلال کردم، آقایان مجتهدین و فضلاه که در همان جا بودند، استدلال‌های ما را جواب دادند.

من قاطع بودم که قبول نکنم؛ ولی بعد دیدم که چاره‌ای نیست. چرا چاره‌ای نبود؟ زیرا به گفته افرادی که من به آنها اطمینان دارم، این واجب، در من متین شده بود، یعنی اگر من بار را برندارم، این بار زمین خواهد ماند. این بود که گفتمن قبول می‌کنم. اگر کس دیگری آن جا بود یا من می‌شناختم که ممکن بود این بار را برداشت و دیگران هم او را قبول می‌کردند، یقیناً من قبول نمی‌کرم.^۱

در زمان جنگ آیت الله خامنه‌ای علاوه بر عهده داری مسئولیت ریاست جمهوری، امام جمعه تهران هم بودند. روزی ایشان در حال ایجاد خطبه‌های نماز جمعه بودند، دشمنان با برنامه ریزی قبلی بعضی را در محل برگزاری نماز جمعه - دانشگاه تهران - منفجر کردند.

بالافصله پس از انفجار، معظم له دست را بالا آوردند و خطبه‌ها را آدامه دادند. طمأنیه و آرامش ایشان نشان از آن داشت که این صحنه هیچ تاثیری در شکستن روحیه بلند آفانداشته است. مردم نیز با تأثیر و صبر فوراً نظم جلسه را برقرار کردن و خطبه‌های نماز جمعه ایشان همچنان ادامه یافت، گویا هیچ حادثه‌ای رخ نداده بود. در صورتی که در آن لحظه، عده‌ای شهید و بدن هایشان قطعه قطعه شده بود و مردم نظاره گر پیکرهای تکه تکه شده آنها بودند.^۱

حجت الاسلام محمدی عراقی

۱. سخنرانی رهبر معظم انقلاب در ۳۳/۹/۷ که در روزنامه جمهوری اسلامی شماره ۷۰۵۴ تاریخ ۲۶/۹/۳۳، ص ۱۴ به جانب رسیده است

۱. موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آب، آبیه، آفتاب، ص ۸۰

عزت بوای ایران

در زمان ریاست جمهوری مقام معظم رهبری سفری داشتند به لیبی، در آن کشور خیمه‌ای برپا کرده بودند که ارتفاع درب این خیمه کوتاه بود هر کس می‌خواست وارد شود باید به ناچار خم می‌شد داخل خیمه و روی روی در، عکس رئیس جمهور آن کشور (قذافی) بود، یعنی هر کس وارد می‌شد ناخواسته مقابل عکس مذکور سر خم می‌کرد، آقای خامنه‌ای وقتی می‌خواهند وارد خیمه شوند، به صورت هوشیارانه وارد می‌شوند، تادر مقابل عکس مذکور سر خم نکنند.

بینند هوشیاری و پیداری تا کجاست، این مرد باعث آرامش من است، این را خیلی‌ها اذعان دارند که ایشان بهترین فرد برای رهبری است.^۱

آیت الله خرمعلی

بعد از رحلت حضرت امام خمینی ^ل مستکبران جهانی برای الغور حکم اعدام سلمان رشدی که توسط بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران صادر شده بود فعالیت گسترده‌ای را علیه ایران آغاز کردند و برخی از کشورها سفیران خود را از ایران فراخواندند. در پاسخ به این حرکت‌های قدرانه، مقام معظم رهبری نه تنها تسليم فشارها نشدن؛ بلکه با قاطعیت فرمودند: سفیران فراخوانده شده راهی جزء بازگشت ندارند!

عزتی ای ایران افزوده شد.^۱

آیت الله صباح زاده

در یکی از سفرهای مقام معظم رهبری به استان مازندران آقا وارد منطقه محرومی به نام ارس مانحوم است شدند. معظم له وقتی برای بازدید به مدرسه‌ای وارد می‌شوند، مشاهده می‌کنند که

۱. طهماسبی، احمد، شیوه خاطره‌ها، ص ۱۸۱

۱. شریازی، علی، برتوی از خورشید ص ۱۷۱

هوشیاری

۱. موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آلبوم آنلاین آثار، ص ۷۱

مقام معظم به عنوان فرمانده کل قوا، دستورهایی را برای جلوگیری از نبرد نظامی و مراقبت از جزایر سه گانه، برای نیروهای مسلح صادر کردند.

پس از ابلاغ کتبی دستور، با شد جلسه قرارگاه خاتم الانبیاء استثنائی در محضر معظم له تشکیل گردد و راه کارهای اجرایی فرمان مشخص شود. همه سران نیروهای مسلح حضور داشتند. گزارش‌ها و اطلاعات لازم بیان شد و طرح‌های عملیاتی ابلاغ گردید. آقا در آن جلسه، در بیان ضرورت مراقبت و هوشیاری و دفاع از جزایر، مطالی را بیان فرمودند: «فکر نکنید، بالایی برخوردار بود، این بود که ایشان فرمودند: یک و جgeb az خاک حفاظت و حراست از آب و خاک کشور برای من مهم نیست، حفاظت از سرزمین جمهوری اسلامی ایران برای من اینقدر اهمیت دارد که ترجیح می‌دهم هر دوست من قطع شود، ولی یک و جgeb az خاک این کشور اشغال نگردد» این سخن زیبای رهبری، اشک را مهمنان چشم‌های حاضران در جلسه کرد و آنان را مصمم کرد تا با همه وجود از جزایر دفاع کنند.^۱ سردار محمد باقر ذوق‌القدر

تمام میز و صندلی‌ها نداشت، آقا احتمال می‌دهند این کارها تشریفاتی است و برای ورود معظم له این کارها انجام گرفته است.

مقام معظم رهبری با تشریفی و ذکاوی که دارند از پیش‌ها سوال کردند که من بگویید این میز و صندلی‌ها را چه زمانی برای شما آورده‌اند. یکی از پیش‌های کلاس جواب داد: آقا، همین دیروز اینها را آوردن. آقا نگاه عتاب آلودی به آن مسئول اندان‌خند و فرمودند: «صرورت ندارد به خاطر مسئولیتی که خودشان نسبت به مشکلات واقعند به خواهید صنخه سازی کنید».^۱

اما رات به behane جزایر سه گانه یک سری تحرکات نظامی انجام داده بود. پروازهای شناسایی نیز گویای اتفاقاتی در آینده بود. احتمال این که امارات دست به تحرکاتی علیه جزایر بزند، قوی می‌نحوه؛ خصوصاً با پیان گرفتن جنگ تحملی ایران و عراق، احتمال بروز واقعه جدی بود.

منا را باسازید

یک بار که امیر عبدالله ولی عهد عربستان محضر مقام معظم رهبری آمده بود که آقا آمرانه فرمودند: ما منا را باسازید با ما خودمان مهندسینی داریم که بیانند منا را باسازند.

امیر عبدالله دست روی سرش گذاشت و گفت: على عینی پا سید القائد (رهرا به روی چشم) سال بعد که بنده حجج مشرف شدم، دیدم منا را درست کرده بودند و تمام امکانات لازم را از این، تو را این طوری دیدم راهت نمی‌دهم؛ برادرش کردم؛ بعد دفعه دیگر که آمد، دیدم به پوتین مرتبی به پا کرده است؛ بعضی ها حزب الله‌گری را با شل و ول بودن و بی نظمی و بی ترتیبی اشتباه می‌گیرند؛ حزب الله‌گری که این نیست.

رئیس حزب الله‌های همه تاریخ یعنی امیر المؤمنین^۱

می‌فرماید: «... و نظم امر کم» باید منظم باشید.^۱

نظم شخص حزب الله

حجت الاسلام موسوی کاشانی

آن شخص نظامی که جلوی شما می‌آید، چنانچه دیدید یقه اش باز است، یادکمه اش افتاده، بدایند که قطعاً در میدان جنگی کم خواهد آورده اینکه اگر یقه اش بسته بود و دکمه اش نیافتد بود، کار را تمام خواهد کرد؛ نه این جزو موضوع است تمام موضوع کار را تمام خواهد کرد؛ اما مثلاً وقتی پیش نیست، یعنی اگر همه چیزش تکمیل باشد، اما در میان جنگی، آن کاری که شما می‌خواهید خواهد کرد، باید

کارش شسته رفته، مرتب، منظم و پر و پیمان (در همان زمانی که از او متوجه است) باشد؛ شل و ول راه رفتن مناندارد. یک وقت یک افسر عالی رتبه حزب الله مشهور در ارتش نزد من آمد و از بس مقدس مأب بود، با دعایی پیش من حاضر شد؛ او گفتم اگر بعد از این، تو را این طوری دیدم راهت نمی‌دهم؛ برادرش کردم؛ بعد دفعه دیگر که آمد، دیدم به پوتین مرتبی به پا کرده است؛ بعضی ها حزب الله‌گری را با شل و ول بودن و بی نظمی و بی ترتیبی اشتباه می‌گیرند؛ حزب الله‌گری که این نیست.

رئیس حزب الله‌های همه تاریخ یعنی امیر المؤمنین^۱

مبادرات انقلابی

آیت الله خامنه‌ای به جهاد و مخالفت عليه طاغوت شهر شهادت مشهد بود؛ اطرافیان و مریدانشان سید جمال را در سیماهی او در دانشگاه و بین روشنفکران افتخار حوزه‌ها بود و در حوزه علمیه پیدارگر و احیاگری غریب، وقتی به آن سالها بر می‌گردم و چهره او را در ذهنم می‌آورم، گویا شیری بود در

۱. میدان، ص ۲۴، (مقام معظم رهبری در جمع فرمانده و جمعی از رهانیون رزمی - تبلیغی نسب ۸۳ امام جعفر صادق A.A (ع) / ۹/۱۱/۱۳۷۶)

۱. موسسه آموزش و پژوهش امام خمینی، آب آینه آثار، ص ۱۶

از زندان و تبعید هم واهمه‌ای نداشتند.

عمل به تکلیف حتی در تبعید

مقام معظم رهبری از روحاًین مجاز و انقلابی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بودند. سهمی از زندگی ایشان، در کنار حوزه تدریس و تحصیل به مجازه با طاغوت می‌گذشت و در این راه بنده به دستور مقام معظم رهبری، عهده دار رسالدن نامه‌ها به مرکز تبعیدی شدم تا آنان را به امضای علماء بر سانم و سپس قبل از مراسم چهلم در شهر قم، آن نامه‌ها را در سطح کشور پخش کنم.

بنابراین نامه‌ها در سراسر کشور به امضای سایر علمای تبعید شده نیز بر سد؛ تا علاوه بر خشی کردن نقشه دشمن برای جدا کردن و هرگز نهضت به حکومت نشان دهنده که هرگز نبعد آن هارا از ادامه مجازه باز نمی‌دارد.

بنده به دستور مقام معظم رهبری، عهده دار رسالدن نامه‌ها به ایشان بعد از چهلم حاج آقا مصطفی فرزند برومند امام دست به ابتکار مهی زند؛ معظم له همراه با تعدادی از افراد تبعیدی به ایرانشهر چند نامه خطاب به مراجع تقیید تهیه کردنده که در آن علاوه بر تبیین رعایت امام، به افشاء مفاسد رژیم شاه پرداختند.

معظم له باها به زندان رفتند و یا تبعید شدند. یکی از محل های تبعیدی ایشان ایرانشهر بود. آقا در تبعید هم ساكت بودند و به مجازه ادامه می‌دادند.

قفس خشمی مقدس عليه طاغوت زمان با تمام فشارها و محدودیتهایی که ساواک مشهد بر او وارد کرد، نتوانست از جهاد بازش دارد. سخنرانی او ممنوع بود؛ ولی او با ایجاد محفل درسی؛ تفسیر قرآن، نهج البلاغه و ... طلاب و دانشگاهیان را با مایه‌های انقلابی و زندگی ساز اسلام آشنا می‌کرد. او کانون مجازه در مشهد بود. بعد از تشكیل مخفی ایجاد کرده بود، هم در سطح عالمان بالای حوزه، هم در سطح طلاب و مدارس و هم در بازار و دانشگاه؛ حتی در ادارات و ارتش نفوذ کرده بود و اعلامیه‌ها توسط آنها پخش می‌شد و تحرکات مشهد از همین تشکیلها مایه می‌گرفت. حتی گروههای مسلح‌حانه‌ای چون گروه «العصر» را هدایت می‌کرد که اعضای آن بعد از دستگیر شدند.^۱

جنبه‌ای از این رسانیده سر دیر مجله حوزه

این ابتکار خیلی در جامعه اثر گذاشت و به دشمن نشان داد که مقام معظم رهبری هرگز از تبعید هراسی ندارد و در همه حال به تکلیف عمل می کنند.^۱

مقام معظم رهبری

همه نوع غذایی بود، و می توانست یک میهمانی بزرگ را جوایگر باشد. من به اندازه معمول غذا می خوردم و بقیه را به مأموران و نیروهای زندان می دادم.^۱

حجت الاسلام ابراهیم رازی

سلول پیست

شهید رجائی در خاطراتش درباره زندان سال ۱۳۵۲^۱ می گوید: آن سال که من کمیته^۱ را می گذراندم واقعاً جهنمی بود. در تمام کمیته شبها تا صبح فریاد آه و ناله بود. صبح هم تا شب همینطور. آن آیه (ثم لا یموت فيها ولا یحي) تصدیق می شد. افرادی که آنجا بودند نه مرده بودند و نه زنده برای اینکه آنها را اینقدر می زندند تا دم مرگ و باز و باره می زندند و مقداری رسیدگی می کردند تا حال شخص نسبتاً بهبود می یافتد و دو مرتبه همان برنامه اجرا می شد. در کمیته انسان شکنجه ها را می دادند... سلوی که بودم و از آنجا به دادگاه می رفتم سلوی هیچگه بود، در سلوی بیست آیت الله خامنه‌ای زندانی بود.

۱. آب آب آنچه آنفاب، ص ۹۰ اغلی از همراه نوش کوثر ص ۷۷ و ۷۴
۲. ساواک در سال ۱۳۵۲ برای شکنجه زندانیان سیاسی کمیته مبارزه با خرابکاری به طور اتفاقی تشکیل داده بود و مراد از کمیته در کلام شهید رجائی کمیته مبارزه با خرابکاری است.

محبوب مودم

بعد از جنایت هولناک عتمال شاه در به خاک و خون کشیدن جمع زیادی از طلاب مدرسه فیضیه در سال ۱۳۴۶ به سفارش حضرت امام که فرموده بودند: از روز هفتم محرم قضایای فیضیه در منبرها گفته شود، به بیرونیه رفتم و در غروب روز هفتم در یک مجلس با شکوه از ضرب و شتم طلاب و آتش زدن عمامه‌ها و آتش زدن قرآن ها و هر آنچه از جنایات شاه دیده و شنیده بودم گفتم و مردم از شنیدن روضه فیضیه به شدت متاثر شده بودند و ضجه می زندند. بالاخره روز نهم محرم روز تاسوعای حسینی دستگیر و روانه بازداشتگاه شد. وقتی زندانی بودم همه نیروهای زندان، ناهار و شام مهمان من بودند! مردم وقتی مطلع شدند که من دستگیر شده ام، برای من غذا آوردند و با این کار علاقه خود را به من نشان دادند.

۱. شریازی، علی، پرنوی از خودشند ص ۱۵۱

قرار داشتند و با رژیم پهلوی مخالفت می‌کردند، در فکر استفاده از فرصت و سازماندهی عناصر خویش افتادند تا بتوانند به اصطلاح انقلاب دمکراتیک خلقی ایجاد نمایند. از این رو، در حمله به مرکز حساس پایتخت و اشغال آنها حکومت کمونیستی برقرار کنند.

آنان حدود ۵۰۰ نفر از افراد مشاغل مختلف بودند و با سخنان تحریک آمیز خویش کارگران کارخانه را نیز که ۸۰۰ نفر بودند با خود همراه کرده بودند. خبر اجتماع آنان به دفتر حضرت امام رسید و عده‌ای از روحانیون به آنجا اعزام شدند تا آنان را نصیحت و ارشاد نمایند؛ اما نتیجه‌ای به دنبال نداشت. به همین منظور روز پیشتر بهمن که خطر جنگی داخلی از سوی آنان شدت گرفت، آیت الله العظمی خامنه‌ای به آنجا رفت و ضمن سخنرانی به سوا الات آنان پاسخ داد. جواب قاطعه و شجاعانه ایشان موجب شد که آنان بادست زدن و فرباد زدن و قطع نمودن برق کارخانه رسایی خویش را پنهان ننمایند. لیکن با درایت معظم له و اعلام نماز جماعت در حیاط کارخانه، کارگران مسلمان در صف نماز جماعت گرد آمدند و ماهیت پلید فرصل طلبان برای آنان افشا

من در سلوی مورس زدن را یاد گرفته بودم اکثراً با سلوی‌های مجاورم از طریق زدن مورس اخبار را می‌دادیم و می‌گرفتم. از جمله اخبار را به سلوی پهلوی می‌دادم و آن هم به آیت الله خامنه‌ای و...

خاطرم هست که ریش ایشان را تراشیده بودند و برای تحریر سیلی به صورت ایشان زده بودند. و ایشان هم مقاوم و محکم بلوز زندان را به صورت عمامه به سر شان می‌بستند و رفت و آمد می‌کردند. من یک روزی در دستشویی بودم که با حالت شادی و شعف با ایشان روبرو شدم.

علی رقم همه این فشارها و شکنجه‌ها سوارا که نتوانست پی به اسرار این شاگرد مقاوم امام بیلد و محکومیتی برای او درست کند.^۱

خنثی کودن توطئه کمونیستها

پس از بازگشت رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران حضرت امام خمینی که خارج شدن قدرت کشتل کشور از دست دولت، کمونیستها که تحت حمایت ابرقدرت شرق (شورودی سابق)

۱. دفتر تبلیغات اسلامی، مرجعب آیت الله خامنه‌ای از دیدگاه تقدیم، ص ۶۷

شود، به این شکل که یک استانداری به نام فرخ برای مشهد آمده بود و این شخص به هیچ یک از مظاہر و ضوابط دینی احترام نمی‌گذاشت؛ از جمله اینکه در ماه محرم و صفر که معمول بود سینماهای مشهد تعطیل می‌شد، اینها تا چهاردهم محرم اعلام تعطیلی کرد و بعد یک قدری سر و صدا شد تا بیست محرم تجدید کرد و لذا ما چند نفر بودیم که نشستیم یک اعلامیه در ارتباط با امر به معروف و نهی از منکر نوشتم و با بیست به این طرف و آن طرف فرستادیم.^۱

غذای بیت المال

یک روز مهمان مقام معظم رهبری بودم. سفره را که گستردنده، فرزند ایشان آقا مصطفی نیز نشسته بود. آیت الله خامنه‌ای به وی نگاهی کردند و فرمودند: پاشو برو من خدمت ایشان عرض کردم: اجازه بفرماید آقازاده هم باشند؛ من از او خواستم که باهم باشیم. آقا فرمودند: این غذا مال بیت المال است، شما هم مهمان بیت المال هستید. برای بچه‌ها جایز

شد. از این رو همان کارگران، منحرفان کمونیست را با کتکی از کارخانه بیرون کردند و خطری که نزدیک بود فرصت تجدید نفس به رژیم پوشیده ستمشاھی دهد، با هوشیاری و درایت آیت الله العظمی خامنه‌ای خشی گردید.^۱

آغاز مبارزات

شهید بزرگوار مرحوم نواب صفوی در آگاهی و پیداری بخشیدن به بعضی از مردم زمان خود نسبت به ظلم و بیدادگری طاغوت بسیار موثر بود. سخنرانی‌های آتشین و معنوی آن شخصیت عزیز بسیار نافذ بود تا حدی که انقلابی در روح و

روان مستمع ایجاد می‌کرد. مقام معظم رهبری در ایام طلبگی در حدود سالهای ۱۳۶۱-۱۳۶۲ که یکی از همان سخنرانی‌های بیدارگرانه شهید نواب را در مدرسه علمیه سلیمان خان شنیده بود می‌فرماید: هیچ شکی ندارم که اولین آتش را مرحوم نواب در دل ماروشن کرد. بنابراین آن حالت رنگ پذیری از مرحوم نواب سبب شد که در همان سال ۱۳۶۴ با ۱۳۶۵ اولین حرکت مبارزاتی ما شروع

۱. دفتر نیافتان اسلامی، موجعب حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای از دیدگاه فقها و بزرگان، ص ۶۶، ۶۷.

۱. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، نسل کوثر، ص ۱۰۲

می توانند از نزدیکی قبر امام هشتم A را زیارت کنند، فرزندان من هم بیاند. پس از بیانات آقا همه توفیق حضور یافتند.^۱
حجت الاسلام محمد علی حقانی

کلید طایی

مقام رهبری در زمان ریاست جمهوری سفرهای خارجی زیادی داشتند. در این سفرها هدایای زیادی به ایشان می دادند. حتی در سفری که به یوگسلاوی داشتند، کلید طایی کشور را به آقا دادند، ولی مقام معظم رهبری در هیچ یک از این هدایا تصرف نکردند و بعد از بیان دوره ریاست جمهوری دستور فرمودند هدایا را در موزه نگه دارند و همه آنها را متعلق به کشور بدانند.^۲
حجت الاسلام علی ابوترابی

امداد رسانی به سیل زدگان
پس از فعالیت گسترده مقام معظم رهبری نسبت به امداد رسانی به سیل زدگان ساواک از این حرکت آیت الله خامنه‌ای به وحشت افتاده بود. به طوری که رئیس ساواک خطاب به معظم له گفته بود: دیشب در کمپیسیون امنیت شهریاری به ساواک

نیست که بر سر این سفره بنشستند. آنها به منزل بروند و از غذای خانه بخورند.
من در آن لحظه فهمیدم که خداوند چرا این همه عزت به حضرت آقاداده است.^۱

آیت الله جواری آملی

فروزندهان من هم مثل بقیه
در زمانی که ضریح مظہر حضرت امام رضا A در حال تعویض بود، در خدمت آقا به پابوسی امام هشتم A مشرف شدیم. مقام امام A مشغول معظم رهبری برای زیارت در کنار مرقد آن امام همام A در راز و نیاز بودند. وقتی ضریح را برداشته بودند، حضور در کنار قبر، زنگ و بوی دیگری داشت.

بعد از بیان راز و نیاز آیت الله خامنه‌ای، آقای طبسی به ایشان عرض کردند: آقازاده ها هم بیانند نزدیکتر تا نزدیک امام A را زیارت نمایند.
معظم له فرمودند: پس بقیه چی؟
این دقت را حضرت آقا داردند. ایشان امتیاز ویژه و خاصی را برای فرزندانشان قابل نیستند. در آن روز هم فرمودند اگر بقیه

۱. هفته نامه پرتو سخن، ش ۱۰، تاریخ ۱۴/۹/۸، ص ۸
۲. موسسه آموخته و پژوهشی امام خمینی، آب آئینه آفتاب، ص ۲۸

۱۱۶

گفتم شما چقدر بی عرضه هستید که هیچ کاری نکرده اید.
 یک تعیدی بینند اینجا چه اوپاچی درست کرده‌ای
 حجت الاسلام و المسلمین شیخ عباس پور محمدی نظر می کنند
 وقتی در ایرانشهر سیل آمد، خانه های بسیاری از مردم خراب
 شد. ما از طریق کرمان برای کمک رسانی به ایرانشهر رفیم.
 وقتی به آنجا رسیدیم پرسیدیم: مسئولیت کارها را چه کسی به
 عهده دارد؟ گفتند: آن سیدی که داخل سیل است. نزدیکتر
 (فتحیم)، سید رشیدی (آیت الله خامنه‌ای)، رادیم که یک کیسه
 آرد به دوش گرفته، پاچه های شلوارش را بالازده است تا آب
 نگیرد و به کسانی که دچار سیل شده‌اند کمک می کند. پس از
 سلام و احوالپرسی، به او گفتم: چه چیز نیاز است؟ فرمودند:
 خانم های مومن دنبال تجملات و زیادیها نباشند، البته شما
 اینظور نیستید، اما از گوشه و کنار گاهی، خبر هایی به گوش من
 می رسد، پوشیدن لباس فلاں طور بر طبق فلاں مُد یا طلای آن
 طوری دست کردن، تزیینات خانه و به قول شمادکور خانه را
 فلاں طور عوض کردن یا خرج روی دست مرد گذاشتن افتخار
 نیست. ارزش یک زن به پوشیدن لباس غافر و بر طبق آخرين
 مد که حتی بعضی ها به دوخت های اروپایی روی آورده‌اند
 نیست اینها موهومات و پندارهای باطل است، این که نگاه کنیم
 و بینیم مثلاً زن فلاں آقا با این طور لباس و آرایش ویژه وارد
 مجلس شد هم اولاً در مقابل او احساس حقارت کنیم. ثانیاً
 برای سیل زده ها داشته باشد. هر کس پیشنهادی داد، در پایان

توصیه های رهبری به بانوان

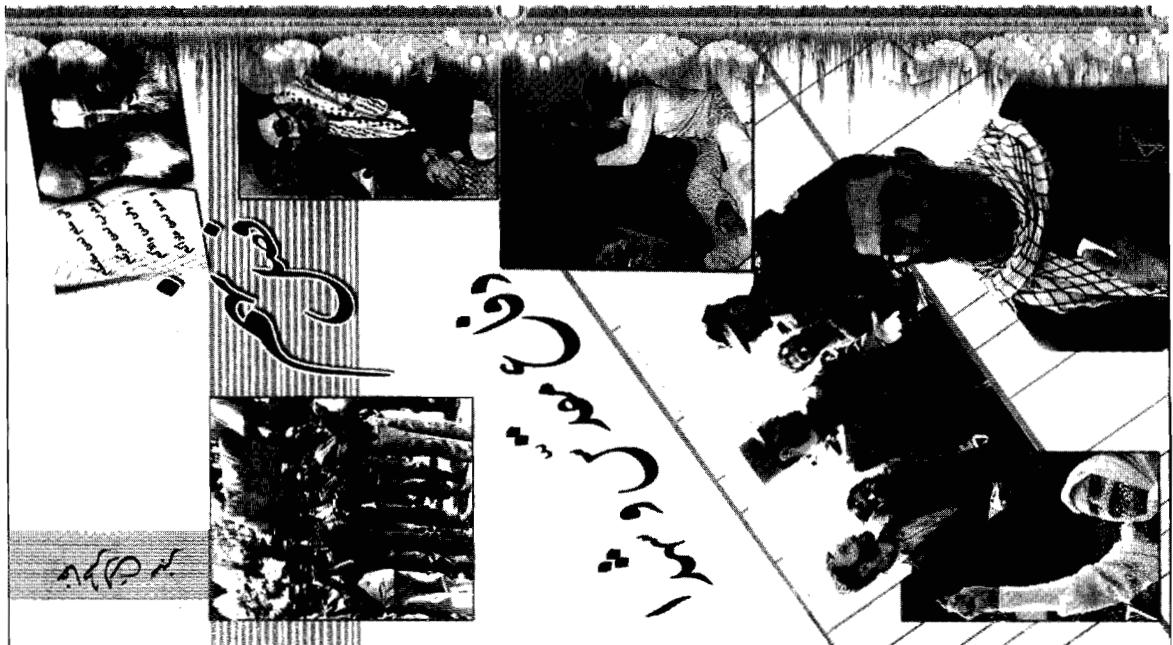
ایشان فرمودند: به نظر می رسد برای هر یک از خانواده های سیل زده یک گوسفند پاکستانی که شیر فراوان می دهد و زاد و ولش زیاد است بخریم تا بتواند از گوشت، پوست، شیر و زاد و ولش استفاده کنند.^۱

۱. فهمناسی، احمد، ششم خاطره‌ها، ص ۱۶۴ استان رودبار در جمع خانواده‌های سپاه

سمی کنیم برای رفع این حقارت خود را به هر قیمتی به پای او
برسانیم، این اشتباه است.

برترین زنان دنیا کسانی نیستند که آرایش ها و مدهایشان در
مطبوعات دنیا پوشش شده است. بهترین آرایش ها مال خیلی از
هر پیشه هایی است که در دنیا هیچ نام نیکی ندارند، در حالیکه
برترین زنهای تاریخ کسانی هستند که از خودشان خرد، اراده،
تصمیم درست و شخصیت انسانی نشان داده اند.

شخصیت زن به تمدنات نیست، خانم ها خود را در گیر رقابت
و چشم و هم چشمی در زمینه لباس و آرایش و دکور و امثال
اینها نکنند، هم خود را اذیت می کنند، هم همسرانشان را به
زحمت می اندازند و هم پیش خدا ربای پیدا نمی کنند، بلکه
تنزل هم می کنند. من به همه سفارش می کنم حتی هر روز ولو
شده چند آیه اگر بیشتر، بهتر، قرآن بخوانید به گونه‌ای که
بنهمید چی دارید می خوانید، با چه کسی گفتگو می کنید.^۱

فَهُنَّ مُهْزَزٌ وَّ مُهْزَأٌ

جوی که می‌ایستادی، طرف مقابل به علت از دحام درخت ها

قابل رویت بود. تصور ما این بود که عراقی ها در برابر ما در آن سمت جوی قرار دارند. با حالت آماده باش از سمت راست جوی به طرف جلو حرکت می‌کردیم. ناگهان با سر و صدای زیادی مواجه شدیم، فکر می‌کردیم دشمن روبروی ماست. آن های نیز در مورد ما همین تصور را داشتند. با رعایت اصول حفاظتی به آن طرف نهر پریدیم. در همان اثناء نگاهمان به چهره مقام معظم رهبری افتاد در آن زمان ایشان نماینده حضرت امام در شورای عالی دفاع بودند. معظم له به اتفاق چند نفر دیگر قبل از ما برای شناسایی منطقه رفته بودند. کار شناسایی آنان تمام شده و داشتند.

بر می‌گشتند. دیدن آقا در آن مکان برای ما خیلی جالب بود. ما از آن دیدار روحیه گرفتیم و سلاح هایمان را به حالت عادی در آوردیم و از محبت گرمای آیت الله خامنه‌ای بهره بردیم. آقا با تک تک ما دست دادند و یک‌پاک ما را بوسیلند.^۱

سرتب پاسدار علی فدوی

آنکوئی ایثار و شجاعت

نژدیک به چهل روز در خرمشهر مقاومت کردیم تا نگذاریم شهر به اشغال عراقی هادر آید. در این مدت، مقام معظم رهبری با شجاعی کم نظیر به مواضع بعضی پیوش می‌برد، آرایش تانک های آنان را به هم می‌زد و مانع پیش روی عراقی ها می‌شد. معظم له گاه در گروه های ۳ و ۵ نفره تا عمق نیروهای دشمن پیش می‌رفتند و با شناسایی دقیق منطقه عملیاتی، اطلاعات نابی را به دست می‌آوردند؛ تا هنگام ملاقات با امام خمینی لک بهترین وجود ترین اطلاعات را به ایشان بدهنند.^۱

محبت الاسلام سردار ذوالنور

در روزهای آغازین جنگ در ستاد جنگی های نامنظم فعالیت می‌کردیم و کارمان شناسایی دشمن بود. روزی برای شناسایی عراقی ها، به منطقه ای رفتیم که قبل از دشمن در آن جا استقرار داشتند، در آن محدوده یک جوی آب به نام جوی سید حسن بود که دو طرف آن را درختان انبوی پوشانده بود. هر طرف

۱. مغان، ص ۱۵۹

۱. شیرازی، علی، پتوی از خودش، ص ۱۰۵

۱. طهماسبی احمد، شمیم خاطره‌ها، ص ۱۹۹

عینک ایشان را بشکن

سیدالشهدا بودند به من توصیه کردند که من را به عنوان آفای حسینی خطاب کنید، چون ما برای ادائی تکلیف و برای انجام وظیفه به این جا آمده ایم نه برای نام و عنوان و فخر فروشی. در موردی که ایشان در لشکر سیدالشهداء بودند آقا مصطفی (فرزند دیگر آقا) در جبهه حضور داشتند مخصوصاً در توپخانه ۱۵ خرداد و در یگانهای دیگر بودند. حضورشان در لشکر ۱۰ در سال ۶۶ و در هنگام عملیات بیت المقدس ۲ و ۴ و التجر ۱۰ بود. آن مقتضی را که ایشان در لشکر سیدالشهداء بودند مادر ماورت مستقر بودیم.^۱

سیدالشهدا بودند به من توصیه کردند که ما می‌خواستیم به بیکی بهانه‌ای فرزند آقا در عملیات مأمور نباشد. چون آقا آن زمان رئیس جمهور بودند و چون عملیات بیرون مرزی بود، احتمال اسارت زیاد بود و تبلیغات علیه نظام می‌شد و این که پسر رئیس جمهور را اسیر کردیم، یکی از برادران گفت من می‌دانم اگر ایشان عینک نداشته باشد نمی‌تواند در عملیات شرکت کند، این موضوع را به یکی از بسیجیان هم سنگرش در میان گذاشتیم و به او مأموریت چنین کاری را دادیم که هر طور شده عینک ایشان را بشکن، این بسیجی هم دوسته عینک ایشان را کاملاً شکست ولی هنگام به خط شدن گردان دیدیم پسر آقا هم در صفح حضور دارد، دیدیم بانخ دو سر عینک را به پشت سرمش بسته و آماده حضور در عملیات شده است.^۱

حجت الاسلام سیدالشهدا

عشق به امام

بیکار در یک مسافرتی که من داشتم بعد از اینکه سخنرانی تمام شد خواستم بروم ماشین سوار شوم، پاسدارها که ایستاده بودند تما مردم نیایند نزدیکی، من دیدم یک خانمی از پشت سر پاسدارها خطاب به من حرف می‌زند، من گفتم راه را باز کنید این خانم نیاید بیسم چه می‌گوید؟ وقتی آمد جلو گفت:

فرزندان رئیس جمهور در خط مقدم

توفی بود که مدتی را در لشکر سیدالشهدا محضور برادر بسیار بزرگوارم آقا سید مجتبی بودیم. ایشان مقطعی را که در لشکر

خانواده شهید مسیحی

در دوران ریاست جمهوری آیت الله خامنه‌ای، روزی معظم له

برای دیدار خانواده‌های شهدا و سرکشی به منزل آنان به منظمه

مجبدیه تهران تشریف برند.

پس از بازدید از چند خانه، پرسیدند: آیا منزل دیگری برای

مقالات مانده است؟

دوستان گفتند: تنها یک خانواده مسیحی که فرزندشان در جبهه شهید شده باقی مانده است. آیا به خانه آن‌ها تشریف می‌برید؟

معظم له جواب مثبت دادند. خانواده شهید از فرط خوشحالی در پوست خود نمی‌گنجیدند. یکی از آنان با شنیدن خبر از حال رفته و بر زمین افتاد و او را به پیمارستان برند. خانم‌ها سراسیمه به دنبال پوشش برای حفظ حجاب رفته‌اند.

آیت الله خامنه‌ای به گرمی باهل خانه برخورد کردند. در زمان پذیرایی نیز بنا بر فتوای خودشان که مسیحیان را پاک می‌دانند از میوه‌هایی که برای ایشان آورده بودند، تناول کردند و به دیگران نیز با اشاره فرمودند شما نیز میل کنید، تا آنان بدانند که ما آن‌ها را از خود می‌دانیم.^۱

به امام از قول من بگو بجهه ام دست دشمن اسیر بود و اخیراً به من خبر دادند او را شهید کرده‌اند. از قول من به امام بگو فدائی سرستان، شما زنده باشید، من حاضر بجهه‌های دیگر نیز در این راه شهید شوند.

وقتی آدم تهران رفتم خدمت امام در ملاقات با ایشان فراموش کردم این نکته را بگویم، بعد که آدم بیرون و به یاد آمد، به خودم گفت: سزاوار نیست این پیغام مادر شهید را من نرسانم. به آن برادرانی که در بیت بودند، گفتم، من بیکی کلمه را فراموش کردم خدمت امام بگویم، امام از آن اطاق کوچک داشتند تشریف می‌برند داخل و در آستانه درب حیاط ایستاده بودند، گفتم من همین یکی کلمه را می‌خواستم به شما بگویم، که مادری با این خصوصیات آمد این را گفت، همین که حرف آن مادر شهید را شنید چهره امام در هم رفت و آنچنان اشکی از چشم امام بیخت که قلب مرا فشد.

اما از اخلاص زمند گانه‌ان در جبهه‌ها و از فداکاری‌های خانواده‌های شهدا و معنویت و اخلاص مردم به هیجان می‌آمد.^۱

خونهای پاک شهدا

قرار بود مقام معظم رهبری در ساعت مشخص به منزل یکی از علماء تشریف بیاورند پانزده دقیقه از وقت مقرر گذشت و آقا بعد از یک ربع تأخیر تشریف آوردند. آن شخص با کنایه به آقا گفتند: شما چند دقیقه‌ای تأخیر داشتید. آقا فرمودند: بله ما به دیدن خانواده شهدا که می‌رویم، معمولاً اگر در یک کوچه چند خانواده شهید باشد به همه آنها سر می‌زنیم. در کوچه‌ای که ما رفته بودیم از قبل گفته بودند دو خانواده شهید حضور دارند بعد معلوم شد خانواده شهید دیگری نیز حضور دارد، تأخیر ما به این علت بود.

این آقا باز درک نکرد و گفت: این کارها برای جذب قلوب بد نیست (یعنی شما این کارها را برای جذب قلوب می‌کنید). مقام معظم رهبری با یک حالت جذی فرمودند: شما اسعش را هر چه می‌خواهید بگذارید، ولی آقای فلاٹی بدانید اگر این خانواده شهداء بودند، اگر این خونهای پاک بود، این عمامه بر سر بند و جنابالی بود.^۱

جعبه‌الاسلام موسوی کاشانی

میهمان عزیز

مقام معظم رهبری به صورت منظم به خانواده‌های شهدا سرکشی می‌کنند. روزی به اتفاق ایشان به منزل یکی از شهدا رفیم برخلاف مرسوم عده زیادی به استقبال آقا آمدند. آیت الله

خانم‌های فرمودند:

چه کسی این جمعیت را مطلع کرده است؟ قرار نبود مرا حاضر برای کسی فراهم شود. معظم له وارد اتفاق شدند و نشستند. چای برای ایشان آوردند. آقا چای را میل نکردند. ناراحتی در چهره ایشان مشهود بود. آقا خیلی مقدمند که در این دیدارها برای کسی مرا حضور به وجود نیاورند.

پدر شهید به آقا گفت: شما نگران نباشید از دفتر شما کسی مارا مطلع نکرده است. من د شب حضرت امام ک و فرزند شهیلم (علی رضا) را در خواب دیدم. آن دو نفر خبر آمدن حضرت عالی را به من دادند. امام به من فرمودند: فردا شب مهمان عزیزی داری! به خوبی از مهمان پدر ای کن! گفتم: آن مهمان کیست؟ آمام فرمودند: رهبر شما^۱

جعبه‌الاسلام رسولی محلاتی

۱. هفته نامه بوتو سخن، ش ۱۰، تاریخ ۱۵/۱۱/۸۷ ص ۸

پیراهن برای نجات از فشار قبور

بکی از دیدارها و سخنرانیهای معظم له در مدرسه مبارکه فیضیه با روحا نیون حوزه علمیه قم بود. حمله چهل نفر از جانبازان روحانی که اکثر آنها سوار و پلچر و قطع نخاعی بودند در مدرسه فیضیه مانده بودند. اینجانب را طلب کردند و از من ملاقات خصوصی و دست بوسی مقام معظم رهبری را تقاضا کردند. من نیز خواسته عزیزان را مستقیماً به استحضار خود آفرازند. به محض اینکه مطلب را به عرض دساندم با گشاده رساندم. به اینکه مطلب را به عرض دساندم با رویی و استقبال گرم فرمودند: مانعی ندارد.

فوراً نزد جانبازان برگشتم و مژده دیدار رهبر را به ایشان دادم. با این خبر اشک شوق در چشم انحصاری از عزیزان حلقه زد. خلیل از آنها تصور نمی کردند به این سادگی چنین سعادتی نسبیتی شانشود. در مدرس زیر کتابخانه اجتماع کردند، تا اینکه خورشید

۱. مرکوزه‌گی نسبت امام جعفر صادق (ع) خورشید در جمهه، ص ۱۷۶.

ترک زبان و عرب زبان بودند به زبان ترکی و عربی مطلبیشان را به استحضار می رساندند و معظم له به زبان خود آنها با آنان صحبت می فرمودند، صحنه بسیار جالبی بود. بکی از جانبازان عرض کرد: آقا بند تفاضا دارم که انگشت را برای یادگاری به من بدهد. مقام معظم رهبری بالفاصله انگشت خود را در آوردند و به ایشان دادند.

موضوع انگشت را نیز تحریک کرد، جانباز دیگری برای تبرک عبای رهبر عزیزان را درخواست کرد و عرض کرد: آقا اینکه جانباز و پلچری دیگری عرض کرد: آقا اما صحنه جالبتر اینکه جانباز و پلچری دیگری عرض کرد: آقا من هم می خواهم برای نجات از فشار قبر درخواستی از شما داشته باشم، مقام معظم رهبری با حالت مزاح فرمودند اینجا که نمی شود پیراهن را از تن درآورد بعد که رفتم آن را تعویض و به شما می دهم. دیدار طولانی و صیغه ای جانبازان تمام شد. آقا به اتفاق محل اقامت خود بازگشتد و پیراهنشان را تعویض کردند. زمانی که هنوز جمعیت جانبازان از مدرسه فیضیه خارج نشده بود بنده پیراهن را آوردم و به آن جانباز دادم.^۱

حاج الاسلام سردار ذوالنور

بودند ایشان به حالت خمیده باقی می ماندند. بعضی از آنان که

احتوایم به جوان

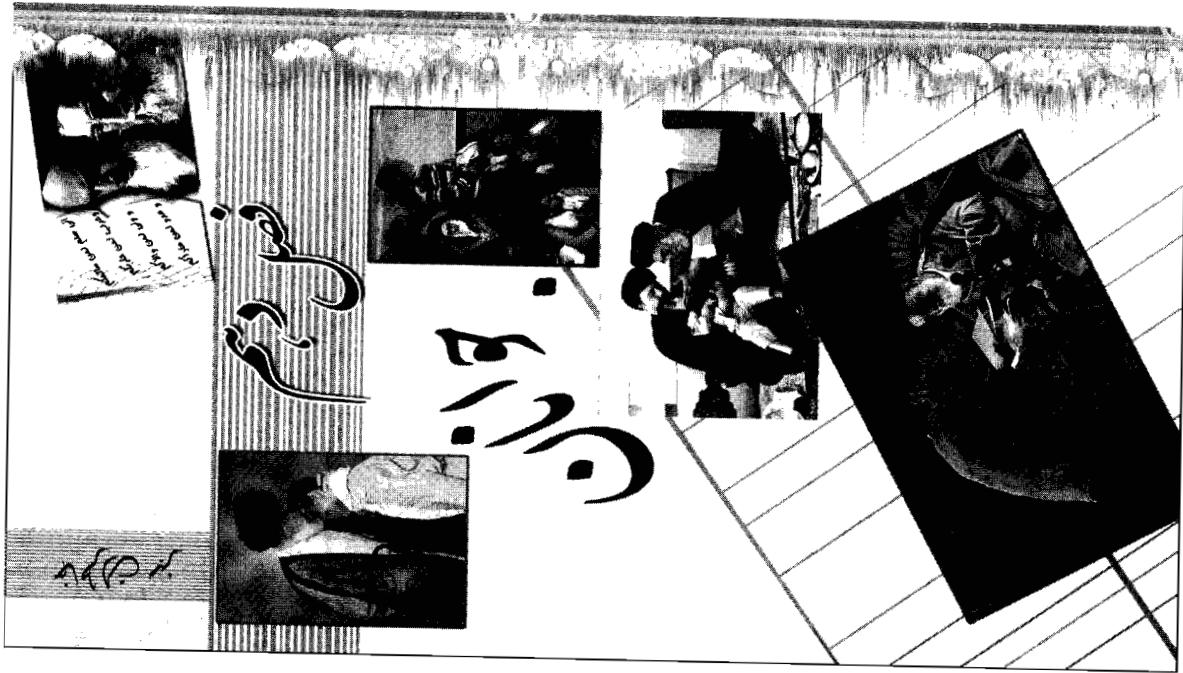
مشهدی‌هایی که من آنان کنفاف دهد می‌دانند مسجدی که بنده در آن نماز می‌خواندم همیشه مملو از جمعیت بود و به حاضر اینکه با جوانان رابطه عاطفی برقرار می‌کردم، بسیاری از آنها جوان بودند. یک روز جوانی به عنوان مدگرایی پوستین وارونه پوشیده بود و صرف اول نماز نشسته بود. مورد اعتراض قرار گرفت. حاجی بازاری محترم و فهمیده‌ای در گوش جوان چیزی گفت که آن جوان مضطرب شده‌است که حاجی به او گفته است که مناسب نیست با این لباس صرف اول بنشیند من به جوان گفتم: اتفاقاً شما برای صرف اول مناسب هستید، همینجا بنشینید، سپس به حاجی گفتم: چرا می‌گویی این جوان عقب برود بگذار همه بداند که جوان با پوستین وارونه هم توائد به نماز جماعت بیاید و به ما اقتدا کندا^۱

و هر معظم انقلاب

جوایز قرآن آموزان

در شب‌های ماه مبارک رمضان، ایشان آیت الله خامنه‌ای در مسجد کرامت جلسه داشتند. پچه‌ها را جمع می‌کردند و به آنها

۱. مرکز آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آب آئینه آثار، ص ۱۱.

قرآن می آموختند. شب عید فطر هم به آنان جایزه می دادند، ایشان در موقع دادن جایزه، بچه ها را روی دست بلند می کردند و به کدام هفتاد تومان می دادند، یا برای آنها دوچرخه و یا کت شلوار می خردند. من هم که سواد خواندن و نوشتن نداشتم، در این جلسه ها با سواد شدم و خواندن قرآن را یاد گرفتم.^۱

خدم مسجد کرامت

تومان می دهم، گفتم: حتی اگر ۰۵ تومان هم بدله قرآن نخواهم خواند. بعدها پیر مرد جریان را برای پدرم نقل کرده بود. روزی خدمت حضرت آیت الله خامنه‌ای بودم همین طور که آقا مشغول صحبت بودند، یک دفعه صحبت‌شان راقطع کردن و فرمودند: من یک بدھی به جواد آقا دارم و پانصد تومان از حب خود درآورند و به من دادند. من از این رفتار آقا متعجب ماندم.

آقا فرمودند: خودت هم نمی دانی برای چه به تو بدھکارم؟ ما همیشه به خاطر قرآن خواندن شما جایزه می دادیم ولی این بار به خاطر قرآن خواندن به شما هدیه می دهیم. بعدها فهمیدم که جریان قرآن خواندن مرا پدرم برای ایشان نقل کرده بود.

سید جواد سادات فاطمی (از قاریان قرآن)

پانصد تومان به خاطر خواندن قرآن

قبل از انقلاب من سیزده ساله بودم که از طرف اداره اوقاف در مسابقات سراسری قرائت قرآن مشهد شرکت کردم. در افتتاحیه مسابقات یکی از داوران از من حواس است تاقرآن بخوانم. من به علت اینکه جلسات از طرف دستگاه شاهنشاهی بود نپذیرفتم. او اصرار کرد و من باز جواب رد دادم.

در کنار من پیغمد تاجری بود که مرا می شناخت. به من گفت: جواد، چرا نمی روی قرآن بخوانی؟ من گفتم: نمی خوانم. گفت: اگر بروی پنجاه تومان به تو خواهم داد، گفتم: نمی روم. گفت: اگر بروی صد تومان می دهم، گفتم: نمی روم. گفت: دوست

دستگری آنان را خواهند داد ولی بر خلاف تصور آن دو، مقام

معظم رهبری با آن‌ها احوالپرسی کردند و از شغل و فامیل بودن آن‌ها سوال کردند. پسر و قوی با خلق زیبای آقا مواجه شد.

واقعیت را گفت که ما دوست هستیم، آقا ابتدا درباره وزش و مزایای آن با آن دو صحبت کردند و بعد فرمودند: بد نیست صیغه محرومی در میان شما برقرار شود و شما با هم ازدواج کنید و به آنها پیشنهاد دادند اگر مایل بودید در فلان تاریخ بیایید من آمادگی دارم که شخصاً عقد شما را بخوانم. آن دو خداحافظی کردند و طبق قرار همراه خانواده خود محضراً آقا مشروبات الکلی پذیرایی می‌کنیم.

بس از آنکه به معظم له اطلاع داده شد که در سر میز شام مشروبات الکلی وجود دارد ایشان پیغام دادند که ما در این مهمنانی شرک نمی‌کنیم؛ مگر این که مشروبات الکلی جمع شوند. آنان گفتند: ما به شما کاری نداریم؛ یعنی به ایرانی‌ها تعارف نمی‌کنیم، بلکه طبق رسم خودمان از مهمنان غیر ایرانی با مشروبات الکلی پذیرایی می‌کنیم.

مقام معظم رهبری به آنان فرمودند: ما سر سفره شامی که در آن مشروبات الکلی باشد حاضر نمی‌شویم؛ چون شرعاً حرام است. آنان حاضر نشدند که مشروبات را جمع کنند. معظم له هم در آن مهمنانی شام شرکت نفرمودند. غربی‌ها و رسانه‌های آنان تصور کردند که طعمه دندان گیری از این خبر نصیب آن‌ها شده است و در دنیا چنین انعکاس کردنده که ایرانی‌ها و رئیس جمهوری ایران، برخلاف آن چه در پروتکل تشریفاتی جهان مرسوم است، در مهمنانی شام حاضر نشده‌اند؛ ولی انتشار این خبر در جهان اسلام موجب تقویت موضع آرمانی نظام اسلامی شد و بسیار به نفع جمهوری اسلامی ایران تمام شد.^۱

دکتر علی اکبر ولادی

مشروبات الکلی در سفره شام

یکی از مطالی که در زمان ریاست جمهوری آیت الله خامنه‌ای بسیار در دنیا منعکس پیدا کرد و آثار بسیار مثبتی در میان مسلمانان گذاشت، برخورد ایشان با دعوت رئیس جمهور زیبایه در مهمنانی رسماً شام بود.

۱. طهماسبی، احمد، ششم خاطره‌ها، ص ۴۱.